Leto V., štev. 38 | Ljubljana, sreda, 13. februarja 1924 | Poštnina pavšalirana. | Cena 2 Din

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 20·— Din
za inozemstvo 30·— „
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/I.
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo:
Ljubljana, Prešernova ul. št. 54. Telef. št. 38.

Podružnici:
Maribor, Barvarska ul. 1.
Celje, Aleksandrova c.

Račun pri poštn. čekov. zavodu štev. 11.812.

Beograd, 12. februarja.

O političnem položaju se širijo vsak dan deloma popolnoma nasprotujoče si vesti. Optimisti na eni in na drugi strani so zadovoljni. Enim izgleda, da je opozicijonalni blok že gotov in narejajo se že podrobnosti tja do revizije ustave. Drugi se delajo korajžne ter bobnajo v svet, da je Davidovićeva akcija propadla in da iz opozicijonalnega bloka ne bo nič.

Kdor se potrudi, da na dogodke, ki se sedaj odigravajo v Beogradu, gloda kolikor mogoče trezno ter premori situacijo objektivno, se predvsem ne bo ubranil občutku, da se nahaja celo naše politično življenje pred važnim preokretom. Gre za poskus, da se prevrne politični sistem, ki ga večina naroda občuti kot krivičnega in nemogočega. Ali se bo ta poskus v prvem zamahu posrečil, je vprašanje, na katero danes ni mogoče odgovoriti z odločnim «da», še manj pa z odločnim «ne». Vsekakor so izgledi dobri.

Centralni problem je vprašanje radićevcev. Od njihove udeležbe na parlamentarnem delu je odvisen ves političen preobrat, ki ga hoče gosp. Davidović. Že sama njihova prezenca v Beogradu pomenja smrt sedanjega režima. Z Nemci in Turki ter od slučaja do slučaja pridobljenimi pomočniki bi mogla radikalska vlada spraviti skupaj največ 133 glasov proti 180 glasovom opozicije. Niti en dan bi se ne mogla več držati na krmilu.

Kaj bi potem sledilo? O tem so mogoče razne kombinacije. Oni, ki hočejo strašiti, menijo, da bi radikali pristali tudi na federalistično tezo, samo da se obdržijo vsaj deloma na krmilu. Mi smo globoko uverjeni, da je to nemogoče. Prezenca radićevcev v Beogradu pomenja že sama na sebi preobrat k realni politiki zastopnikov večine hrvatskega dela našega naroda in realna politika ne bo nikdar razbijala državnega edinstva, pa naj še toliko o tem govori. In srbski del naroda ne bo nobenemu Pašiću in nobenemu svetniku dovolil, da se tu spusti v koncesije in kompromise. To je naše globoko prepričanje, ki bazira na poznanju razmer in mišljenja.

Globoka vera, da je treba napraviti konec abstinenčni politiki enega najvažnejših delov našega naroda, je za demokratsko stranko glavni motiv pri snovanju opozicijonalnega bloka. Tu je tudi bistvena razlika njene taktike napram federalistom in avtonomistom od taktike radikalske partije. Radikali so sklepali pogodbe z Radićem in Koroščem na negativni bazi in glavna svrha Markovega protokola jim je bila ta, da zadržijo radićevce doma, klerikalce in muslimane na pridobljio za pasivno podporo. Akcija gosp. Davidovića poskuša ustvariti temelje za pozitivno delo dosedaj negativnih elementov, pa naj si bo v obliki direktnega sodelovanja ali pa indirektne kolaboracije.

Državnopravna opozicija zatrjuje, da je v to svrho potrebna revizija ustave. Demokratska stranka je protirevizijonistična. Dostikrat smo že razložili, kako je to razumeti. Ona ne more in ne bo nikdar pristala na revizijo onih načelnih ustavnih določb, ki so izraz narodnega in garancija državnega edinstva. Glede ostalih ustavnih predpisov ima demokratska stranka tudi sama marsikatero želo — saj je ustava delo kompromisa, kateremu je morala žrtvovati marsikatero svojo programatično načelo. Če je demokratska stranka do danes odklanjala revizijo ustave tudi v sporednejših (naj nam bo dovoljeno, da rabimo ne popolnoma točni izraz) vprašanjih, je to storila predvsem iz praktičnih razlogov. Ona je globoko prepričana, da je naši domovini treba praktičnega pozitivnega gospodarskega, socijalnega in kulturnega dela, ne pa novih državnopravnih bojev.

Ali more demokratska stranka od svoje taktične linije odstopiti? Da poseže veliki državniški cilj sodelovanja zastopnikov vsega naroda v našem parlamentu, je demokratska stranka gotovo pripravljena na vsako žrtev, ki ne gre na račun njenih eksistenčnih načel in njene časti. Seveda ji nobena velika odločitev ne more biti brez odobritve onega foruma, ki je edini kompetenten, da sklepa o celokupni politiki stranke. To sta glavni odbor DS in po potrebi strankin kongres.

Vse to je treba imeti pred očmi, kdo se hoče presojati razvoj dogodkov v bližnji bodočnosti. Radićevci sedaj zaenkrat še v Zagrebu, šefi opozicije še razpravljajo o delovnem programu, vrhovne instance strank še niso spregovorile svoje besede. Zato ni pričakovati, da bi že v najbližjih dneh moglo priti do posebnih dogodkov.

Ena izjema je pa mogoča: ni izključeno, da se pripravljajo radikali na protiudarec, ki naj bi zadel opozicijo v še negotovem štadiju. Računa se z možnostjo, da poda Pašić demisijo v predpostavki, da bi Davidović sedaj še ne mogel sestaviti vlade in bi tako radikali znova zagrabili za krmilo, razpustili parlament ter poskusili premagati s plemensko parolo demokrate, ki tvorijo jedro novega pokreta. Ako smo pravilno poučeni se je opozicija za ta slučaj že zedinila na provizoriju, ki bi ji omogočil parirati tudi ta taktični manever radikalov.

Ta teden stopijo pogajanja med opozicijonalnimi skupinami v novo fazo. Resna volja in poštenost so predpogoj, da bodo tudi nadalje uspevala.

Odločilni dnevi v Beogradu

VČERAJŠNA KONFERENCA OPOZICIJONALNIH ŠEFOV. — V SOBOTO SEJA FEDERALISTIČNEGA BLOKA V ZAGREBU. — NAPORI IN INTRIGE RADIKALOV.

Beograd, 12. februarja. p. Razgovori o opozicionalnem bloku so stopili v odločilno fazo, ko se proučavajo najvažnejša vprašanja bodočega programa za skupno sodelovanje opozicije. Fiksirajo se posamezne točke, med katerimi so najvažnejše one, ki se nanašajo na pokrajinske samouprave. V ta namen se je danes vršil sestanek šefov opozicionalnih skupin. Kakor so prepričani šefi opozicionalnih skupin, se to proučevanje zaključi še ta teden in je verjetno, da se dotlej izgladijo še obstoječe diference v naziranjih. Se pred prihodnjo sejo opozicionalnih šefov je morda pričakovati važnih izprememb v splošni politični situaciji. Z ozirom na te izpremembe bodo šefi opozicionalnih skupin izdelali konkretne predloge o ustanovitvi opozicijskega bloka in jih predložili svojim klubom.

Za soboto je sklicalo vodstvo HRSS sejo federalističnega bloka, na katero odpotujejo iz Beograda nekateri člani Jugoslovanskega in Muslimanskega kluba. Klerikalci se po zaključku seje podajo v Ljubljano, kjer je za pondeljek sklicana seja izvrševalnega odbora SLS. Na seji v Zagrebu bodo pretresali načrte o delovnem programu opozicionalnega bloka, zlasti pa o predlogih glede pokrajinskih samouprav.

Beograd, 12. februarja. p. Politična atmosfera postaja vedno bolj napeta. Radikalsko časopisje z veliko nervoznostjo širi razne intrige, napada zlasti demokrate, napoveduje, da se bodo radićevci sporazumeli s Pašićem in da vlečejo Davidovića le za nos. Drugi zopet se dobrikajo demokratom ter se rogajo Radiću in Koroščcu, ki da sta s svojo taktiko hotela razbiti demokratski klub, pa sta pogorela.

Radikali so danes v velikih skrbeh radi džemijeta in Nemcev, ki bi mogli jutri podreti s svojimi glasovi vladino večino ter strmoglaviti rimske pogodbe. Zato je verjetno, da bo vlada ugodila turškim in nemškim željam, da si kupi podporo obeh klubov.

Člani vlade zadnje dni zelo resno poskušajo odbiti klerikalce od opozicije in jim obetajo različne koncesije. Minister Uzunović je danes dolgo časa konferiral s poslancem Sušnikom. Kakor doznava «Pravda» pa ta razgovor ni imel uspeha.

PAŠIĆ ZOPET ZDRAV.

Beograd, 12. februarja. p. Kakor doznava «Pravda», pride predsednik vlade Pašić jutri po daljši odsotnosti zopet v parlament, kjer bo najbrže posegel v debato o rimskih konvencijah.

Nemci in Turki pretijo

ODPOVEDUJEJO VLADI POKORŠČINO TER IZSILJUJEJO NOVE KONCESIJE. — VLADA SE POGAJA. — RAZPRAVA O RIMSKIH POGODBAH DANES? — PAŠIĆ ZOPET ZDRAV.

Beograd, 12. februarja. p. Danes dopoldne se je za časa skupščinske seje vršila v ministrski sobi parlamenta konferenca ministrov, na kateri se je razpravljalo o zadnjih političnih dogodkih. Ministri so ugotovili, da gredo razgovori z Nemci polževo pot in da ni mnogo vzgledov na uspeh. Džemijet ne bo glasoval za vlado, dokler se ne izplača begom lak in dokler vlada ne sprejme njegovih predlogov o osnovnih šolah. Ministrski svet je naročil ministru prosvete, naj sprejme vse pogoje džemijeta. Minister zunanjih poslov Ninčić je resno zbolel. Zato ga bo na jutrišnji seji narodne skupščine, ki ima razpravljati o konvencijah z Italijo zastopal minister pravde dr. Perić. Poročevalec večine za konvencijo z Italijo dr. Jovanović je dobil potrebna navodila za svoje postopanje pred parlamentom.

Na podlagi sklepov ministrske konference so se že dopoldne začeli razgovori med vlado in džemijetskim klubom glede zakonskega načrta o osnovnih šolah v Južni Srbiji, Bosni in Hercegovini. S strani vlade se je udeležil razgovorov minister prosvete Trifunović, s strani džemijeta pa posl. Ferad beg Draga.

Beograd, 12. februarja. p. Med Nemci in radikalci so se vršili razgovori o podpiranju vlade s strani Nemcev. Nemci so pričakovali, da jim bo vlada ugodila v vseh njihovih zahtevah in da v tem smislu odrede svoje zadržanje napram njim. Ker do danes popoldne ob 15. uri niso dobili nikakršnih obvestil, da vlada sprejme njih pogoje, je nemški klub danes sklenil, da na jutrišnji seji narodne skupščine, ki se bo bavila z vprašanjem konvencij z Italijo, ne bo šel z vlado, temveč, da bo glasoval proti njej.

Protisovjetska vstaja v vzhodni Sibiriji.

Beograd, 12. februarja. r. Nocoj se je govorilo, da bo razprava o rimskih pogodbah jutri vendarle odgodena, in sicer formalno radi Ninčićeve bolezni, v resnici pa, ker pogajanja s Turki in Nemci še niso končana.

Avstrija in jugoslov.-italijanski sporazum

EKSPOZE AVSTRIJSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA. — PRIČETEK POGAJANJ Z RUSIJO.

Dunaj, 12. februarja. j. Na današnji seji narodnega sveta je imel zunanji minister dr. Grünberger ekspoze o zunanjem položaju. Naglašal je, da je imelo potovanje v Bukarešto zelo povoljne uspehe. Pozdravil je dejstvo, da se v prihodnjih dneh sestaneta na Dunaju delegaciji Rumunije in Rusije radi gospodarskih in političnih pogajanj. Francosko-češka pogodba tangira Avstrijo le v njenih posebnih določbah glede kontrole nad ustoličenjem Hohenzollernccv v Nemčiji in Habsburžanov v Avstriji. Glede italijansko-jugoslovenske pogodbe je izjavil minister, da znači pogodba samo upostavitev z mirovno pogodbo določenega stanja in zagotovitev medsebojne nevtralitete v primeru neizzvanega napada s tretje strani. V Rimu sklenjena prijateljska pogodba, je v najožjem stiku z istočasno sklenjenim sporazumom glede reškega vprašanja, čigar rešitev je dala prvi povod za pogajanja o prijateljski pogodbi. Avstrija kot obema deloma prijateljska država more samo pozdraviti, da je prišlo do poravnave v že tako dolgo nerešenem vprašanju in da je izginila vsaka nevarnost za večji konflikt v neposredni bližini. Diplomacija Italije, čije pomen se je v zadnjem času v celi Evropi bistveno povečal, je dala inicijativo in s tem manifestirala mirovno voljo Italije. Jugoslovanski državniki so s svoje strani razumno pristali na to inicijativo. Oba dela s tem akordom nista koristila samo lastnim interesom, temveč sta pr'spevala tudi veliki stvari splošnega miru in konsolidacije ter obnovi Evrope.

Zunanji minister je dalje naznanil, da se bodo te dni pričela avstrijsko-ruska pogajanja o priznanju sovjetske republike in sporočil obenem, da je bila dne 28. januarja 1924 sklenjena prijateljska pogodba s Turčijo za obnovo rednih odnošajev.

V debati je izjavil tudi zvezni kancelar dr. Seipel, da more samo pozdraviti, da je prišlo do prijateljske rešitve med Italijo in Jugoslavijo. Pogodba znači zopet nov korak k konsolidaciji Evrope.

ŽENITVE V ITALIJANSKI KRALJEVI RODBINI.

Rim, 12. februarja. e. Vest iz Bukarešte potrjujejo, da je prihod rumunske kraljice Marije v Rim v zvezi z mogočo zaroko italijanske kraljične Mafalde s kraljevičem Nikolo rumunskim. V Rimu se še ne ve nič pozitivnega, toda značilno je gotovo, da se nahaja istočasno v Rimu rumunska kraljica in njen sin, ki ni prišel semkaj v družbi z njo. Vest o zaroki italijanskega prestolonaslednika z rumunsko kraljičino Ileano se ne potrjuje, pač pa se smatra za gotovo, da se italijanski prestolonaslednik poroči z belgijsko kraljično Marijo.

Macdonaldov nastopni govor

PODAN VČERAJ V PARLAMENTU. — POVDAREK PRIJATELJSTVA S FRANCIJO. — NUJNOST OKREPITVE ZVEZE NARODOV.

London, 12. februarja. h. Na današnji seji spodnje zbornice je podal ministrski predsednik Ramsay Macdonald svojo politično izjavo. Dvorana je bila v vseh delih prenapolnjena, tudi diplomatske lože zasedene do zadnjega kotička. Pričetkom govora je Macdonald izjavil, da je sklenil nemudoma priznati sovjetsko Rusijo, s čemur da so vsi njegovi kolegi v vladi soglašali. Ker namerava urediti z Moskvo še vsa visoča vprašanja, bo odposlal te dni tjakaj tozadevno obširno spomenico. Po njegovih informacijah bo Rakovski še pred koncem tedna odpotoval v Moskvo, da dobi končnoveljavna navodila svoje vlade za pričetek pogajanj.

Nato se je dotaknil ministrski predsednik vprašanja angleških odnošajev do Francije in z obžalovanjem izjavil, da ne more dati popolnega pojasnila. Dostavil pa je, da bo skrbel za to, da bo prišlo glede Palacije, če ne pride kaj izrednega vmes, že v prihodnjih dneh do sporazuma. Anglija morda ne bo mogla na vse pristati, kar je Francija storila, kakor tudi sama ne pričakuje, da bo Francija ustregla vsem željam Anglije. Kljub temu želi angleška vlada, da ne pride med obema deželama do ničesar, kar bi dobra volja in častno postopanje ne moglo rešiti.

Dalje je naglašal Macdonald nujnost pospešenega obravnavanja vprašanja razorožitve. Smatral bo za lep dokaz svojih uspehov v politiki, če bo mogel svojo energijo porabiti za ojačenje reprezentativnega značaja in avtoritete Zveze narodov. Nemčija mora priti v Zvezo narodov in tudi Rusija ji bo v kratkem pripadala. Delo njegove vlade bo obstojalo pred vsem v ureditvi evropskih problemov z novega vidika, ki ga navdušenje socializma potrjuje in po katerem bi bila tudi Amerika pripravljena prevzeti del tega dela.

London, 12. februarja. j. V utemeljitvi vladnega programa je izjavil lord Haldane v zgornji zbornici, da stremi vlada za upostavitvijo gospodarskih in socijalnih razmer v Srednji Evropi, kakršne so bile pred vojno. Nemčija, ki je preživela težke čase, ima zadnje mesece nekaj stabilnejšo valuto. Naloga odbora strokovnjakov je, najti v reparacijskem vprašanju ugodno rešitev, ki pa bo mogoče le tedaj, če se od Nemčije ne bo za enkrat zahtevalo nobenih plačil. Govornik je nato pozdravljal izboljšanje francosko-angleških odnošajev.

STRANSKA VLADA. — MACDONALDOVE TEŽKOČE.

London, 12. februarja. s. — Delavska stranka je storila zelo nenavaden korak in uvedla od vlade popolnoma ločeno ekskutivo, či je namen je — kakor se javno priznava — poslovati kot neke nadzorstvo vlade. Nesocialistični listi opozarjajo na izredno veliko nevarnost tega koraka vsled naraščajoče agresivnosti skrajnih elementov v delavski stranki. Izraža se že bojazen, da bi ta eksekutiva dobila premoč in postala delavska vlada brez odgovornosti parlamentu. Če bo Mardonald spravil zadevo tako daleč, potem bo njegova vlada morala predčasno pasti. Kaj bo sledilo temu, ni gotovo, ker so konservativci ločeni v dva tabora. Jasno je le toliko, da stoji delavska stranka pred velevažno cepitvijo.

Protisovjetska vstaja v Sibiriji

NOVE ALARMANTNE VESTI O NEMIRIH V RUSIJI.

Pariz, 12. februarja. e. «Agencija Havas» javlja, da je v vzhodni Sibiriji izbruhnila protisovjetska vstaja, ki se je razširila zlasti po blagoveščenskem okrožju, odtod pa dalje proti vzhodu. Vstaja je izbruhnila takoj po Leninovi smrti in sovjetske oblasti je niso mogle zadušiti, ker se je vstašem priključilo kmetsko prebivalstvo, oblasti pa imajo le malo čet na razpolago. Tudi na otoku Sahalinu in v vsej amurski pokrajini je izbruhnila vstaja in obsedno stanje, ki ga je proglasila sovjetska oblast, je ostalo brez učinka. Vznemirljive vesti prihajajo tudi iz Kive in vsega Turkestana, kjer se je Javaid kan proglasil za vodjo vseh upornikih sil, ki so 26. januarja prisilile sovjetske čete, da so se umaknile proti Kivi, od vseh strani ogrožane od upornikov.

IZGREDI V MOSKVI.

Berlin, 12. februarja. s. Neki v Berlinu izhajajoči ruski list prinaša alarmantne vesti iz Moskve, češ, da vlada v mestu velika zmešnjava. Pred gostilnami se zbirajo brezposelni in ropajo goste. Svet ljudskih komisarjev je storil vse varnostne ukrepe. Po cestah vozijo avtomobili z oborožeimi četami. Tudi številna vojaška ojačenja so na poti v Moskvo.

Sestanek reške komisije

Rim, 12. februarja. j. Na Reko so prispeli, že skoraj vsi člani italijanske in jugoslovanske delegacije, ki imajo v smislu dodatnega protokola določiti definitivno mejo med Italijo in Jugoslavijo urediti vprašanje carinskega režima v pristanišču ter železniškega prometa med obema državama. Nocoj sta delegaciji imeli prvo sejo v Opatiji. Italijansko delegacijo vodi sen. Quartieri, jugslovansko pa general Ljuba Milić.

Seja narodne skupščine

Beograd, 13. februarja, p. V narodni skupščini je bilo z ozirom na pravoslavni praznik Treh Kraljev (Tri Jerarha) prav pusto. Seje, ki se je začela ob 9.30, se je udeležilo le malo poslancev. Minister pravde je zahteval izročitev nekaterih poslancev, radi pregreškov proti tiskovnemu zakonu. V nadaljevanju proračunske razprave je zemljoradnik Stanoje Miletić kritikoval koruptno finančno politiko vlade, pri čemer je navajal predvsem primer tovarne «Ferrum» v Subotici, ki je last nekega madžarskega žida, ki je s pomočjo trgovinskega ministra dr. Kojića lansiral v javnost vesti da je njegovo podjetje enako tovarnam največjega nemškega industrijalca v tej stroki Kruppa. V svojem govoru je ostro grajal način mnogih «nacijonalizacij» in «podržavljevanja» različnih podjetij in tovarn. Predlagal je ureditev plač duhovnikom na ta način, kakor so predvidena za državne uradnike.

Po njegovem govoru je predsednik naglo zaključil sejo ter odredil prihodnjo za jutri dopoldne ob 9. z nastopnim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora za sporazum z Italijo glede Reke. 2. Nadaljevanje budžetske diskuzije.

V imenu opozicije je poslanec Vilder (dem.) zahteval besedo, da bi protestiral, da se stavlja na dnevni red ratifikacijo sporazuma, da si je bil ta sporazum v odboru nepravilno izglasovan. Podpredsednik narodne skupščine Bakić pa mu ni dovolil besede in je naglo zapustil dvorano.

Inozemske borze

12. februarja:

CURIH: Beograd 6.90, New-York 575, London 24.72, Pariz 26.10, Milan 25.07, Praga 16.70, Budimpešta 0.0201, Bukarešta 2.95, Sofija 4.35, Dunaj 0.0081125.

TRST: Beograd 27.40 do 27.60, Dunaj 0.0320 do 0.0325, Budimpešta 0.07 do 0.08, Praga 66.70 do 67, Bukarešta 11.25 do 11.75, Pariz 103.75 do 104.25, London 98.50 do 98.75, New-York 22.975 do 22.975 Curih 397 do 400, dinarji 27.50 do 27.75 aK 0,0320 do 0,330, dolar 22.85 do 22.95, carinski franki (20 zlatih) 88 do 88.50, uradni tečaj zlate lire 441.86.

DUNAJ: Devize: Beograd 849.50 do 853.50, Berlin 14.20 do 14.80, Budimpešta 2.42 do 2.52, Bukarešta 364.50 do 366.50, London 304.300 do 305.800, Milan 3104 do 3116, New-York 70.935 do 71.185, Pariz 3212 do 3228, Praga 2053 do 2063, Sofija 528 do 532, Curih 12.335 do 12.385, valute: dolarji 70.860 do 71.260, funti 302.500 do 304.100, lire 3100 do 3120, dinarji 842 do 848; efekti (v tisočih): Hrvatska hipo 70, Hrvatska eskomptna 130, Jesenice 2140, Zenica 1800, Gutmann 1255, Slaveks 640, Slavonija 140, Trbovlje 674, Šećerana Osijek 1200, Jugo 118, Bankverein 187, Länderbank 298, Živnostenská 908, Alpine 686, Juli-Süd 543, Daimler 36.5. Tendenca mirna.

PRAGA: Beograd 41.45, Rim 152.125, Pariz 158.125, London 149.70, New-York 34.825, Curih 607.

BERLIN (v milijonih): Beograd 50.875, Milan 184.535, Praga 121.695, Pariz 191.520, London 18.054.750, New-York 4.189.500, Curih 729.173.

LONDON: Beograd 360, Berlin 19 bilijonov, Pariz 96.35, Rim 98.50, Curih 24.70, New-York 429.75, Praga 147.75.

NEW-YORK: Beograd 119.25, Berlin 22, London 430.125, Pariz 455, Curih 17.40, Rim 436.75, Dunaj 0.04125, Praga 291.25.

Naročajte „JUTRO“!

Homatije v Grčiji

Značilno je, da je postalo na Grškem zopet nemirno, kakor hitro se je pokazalo, da Venizelos radi svojega slabega zdravja ne more več aktivno voditi grške politike. On je bil edini mož, ki je še mogel krotiti ekstremistične grške duhove, ne le ker je odlična in prevdarna politična osebnost s sijajno tradicijo, marveč morda predvsem vsled tega, ker se je nahajal jako dolgo daleč proč od vsakdanjih političnih dogodkov atenskih.

Sedaj je toliko kot gotovo, da Venizelos ne bo mogel več aktivno voditi dnevne politike, da ne bo mogel biti zastopan v atenski vladi; zdravstveno stanje ga usposoblja le še za diplomatsko zastopstvo, s čemer se je še nedavno izvrstno izkazal. Grške stranke bodo prepuščene zopet same sebi in s tem se Grčiji odpira perspektiva nebrzdane, zagrizene politične borbe, ki državi ne obeta ničesar dobrega.

V grškem parlamentu se odigrava sedaj borba med dvema smerema. Zmernejša struja hoče vprizoriti in po vseh pravilih zakonitosti izvesti plebiscit v državi, in sicer za ali proti republiki, in hkrati za ali proti dosedanji dinastiji Glücksburg. Druga, ekstremnorepublikanska struja pa zahteva, da se sedanja narodna skupščina izreče za ali proti republiki, in to nemudoma; to glasovanje naj bo odločilno glede uvedbe republike.

Ekstremni republikanci vedo, da je večina današnje grške narodne skupščine republikanska. Zakaj rojalistične stranke sploh ne igrajo nikake vloge v skupščini, kjer so porazdeljeni skoro vsi poslanci le na tri velike stranke, ki so se razvile iz nekdanje enotne venizelistične stranke, in sicer: 1.) stranka demokratske unije, ki šteje 90 članov; to so izraziti republikanci s Papanastazin kot šefom. 2.) stranka liberalnih republikancev, 105 članov, pod vodstvom Rusosa. Ta stranka je sicer republikanska, a bi akceptirala, ako bi vnanjepolitični razlogi velevali, eventuelno kako drugo dinastijo. 3.) liberalna stranka, ki se smatra za pravo dedinjo venizelizma in se vsled tega običajno naziva venizelistična. Šteje 173 članov; njeni šefi so general Danglis, Mihalokopulos in pa Kafandaris, šef sedanje vlade. Tudi ta stranka je pogojno republikanska, hoče pa predvsem politične stabilnosti in bi se, da se prepreči notranjepolitični potresi, zadovoljila s kraljestvom parlamentarnega režima.

Ekstremni republikanci hočejo izrabiti položaj in prisiliti skupščino, da se izreče za republiko; votum naj služi namesto plebiscita in naj definitivno za vselej odpravi monarhijo. Da, ekstremisti so izjavili celo, da bi nastopili kratkomalo s silo zoper monarhijo, ako bi se zanjo izrekla večina pri plebiscitu.

Venizelos je še v enem zadnjih svojih govorov dejal, da je treba brezpogojno izvesti plebiscit. On sam da bo sicer glasoval za republiko, toda treba je natančno dognati, koliko je med narodom še pristašev monarhije. Zato je treba nasprotnikom republike dati za plebiscit popolno svobodo in jih v nobenem oziru ovirati pri glasovanju. Šele ako se resnično izreče večina za republiko, naj se ta definitivno upelje. Kajti nič ne koristi, če se monarhija odpravi, a proti volji večine; reakcija pride prej ali slej. Glavno je politično stabiliziranje.

Venizelosovo naziranje je tudi merodajno za liberalno stranko, bržkone tudi za republikanske liberalce. Plebiscit naj bi se po dosedanjih dispozicijah vlade izvršil v aprilu ali v maju. Baš vsled tega pa so ekstremni republikanci pričeli z novo kampanjo, in ker imajo najnestrpnejše pristaše med častniškim zborom, se prenaša akcija zopet v vojaške kroge, dasi je častniška zveza obljubila Venizelosu, da se ne bo več vmešavala v dnevno politiko.

Zadnja poročila govore o protiakciji rojalistov. Naglasiti je treba, da rojalistov nikakor ni smatrati za tako slabe, kakor bi bilo videti po razmerju glasov v parlamentu, saj je znano, da se povečini niso udeležili volitev. Očividno hočejo rojalisti izvršiti presijo na skupščino, da ne bi resignirala na plebiscit, nasprotno pa bodo republikanci akcijo monarhistov izrabljali v svoj prid. Ker pa je vrh tega vsaka struja takoj pripravljena poseči po orožju zarote in vojaških pučev se obeta še hujša poostritev nasprotstev in vlada Kafandarisova ne bo imela lahkega posla, krmariti po srednji poti zoper nasilje z levice in z desnice.

Bridka očitanja in neprijetne ugotovitve

Povodom izjave dr. Kulovca o stališču SLS nasproti državi je tudi «Samouprava» napisala članek, v katerem naglaša nesoglasje te izjave s celokupnim dosedanjim delom in nastopanjem stranke. «Za celo državo zahtevamo eno obliko vladanja in enega nositelja vladavine» — tako se glasi izjava in «Samouprava» dostavlja:

V novembru l. 1918. se je SLS izjavila za republiko. Na kongresu v Celju je naglašala, da se republikanska ideja vedno bolj razširja v stranki. Razun teh izjav ona ni dala nobenih drugih izjav, da je za monarhistični sistem vladavine. Pisanje njenih listov ni bilo nikdar v monarhističnem duhu, ali zato je večkrat nastopala republikanska tendenca. Mnogi njeni voditelji in poslanci radi naglašajo, da so republikanci. Kaj namerava stranka s to izjavo — ali zahteva za celo državo republikanski sistem vladavine, ali se sedaj izjavlja za monarhijo? «SLS stoji na stališču edinstva države,» pravi dalje g. Kulovec. Toda SLS zahteva avtonomistično ureditev države in večkrat smo slišali od njenih organov zatrdilo, da je avtonomija ono kar federacija. Federativna država pa ni edinstvena država, temveč zveza več držav. Torej, ali je SLS za federalistično ureditev države, ali proti federalizmu? «Stranka hoče eno državno oblast, ki se izraža v zakonodajni, upravni in finančni funkciji» — glasi izjava. Do sedaj je pa stranka vedno naglašala, da zahteva pokrajinske parlamente z lastnim zakonodajstvom in od centrale neodvisno upravo in sodstvo. Ako imamo več zakonodajnih oblasti, potem nimamo ene oblasti. «V mednarodnem oziru, v mednarodnih političnih in carinsko - trgovinskih odnošajih priznavamo pravico zastopanja in sklepanja pogodb samo državi.» Povodom pogodbe z Avstrijo in sklepanja konvencij se je naglašalo od strani SLS, da mora dobiti Slovenija avtonomijo, da se ne bi več sklepale za njo tako škodljive konvencije. «Država je kot nosilec oborožene sile dolžna čuvati zajedniške interese» — tako pravi na koncu g. dr. Kulovec. Toda v strankinih glasilih in od njenih predstavnikov se večkrat govori in piše proti tej oboroženi sili in zahteva, da se dela samo s humanitarnimi in diplomatičnimi sredstvi. Še več: slišali smo tudi take izjave, da se Slovenije ne tiče vprašanje Soluna, vprašanje albanskih mej in Skadra, temveč da je ona zainteresirana samo na svojih mejah. Logično bi zato sledilo, da stranka zahteva avtonomije tudi v tem oziru, da vsaka pokrajina brani sama svoje koristi. Kaj torej pomeni ta izjava, ki jo je dal g. dr. Kulovec? Opuščanje dosedanjih načel in deloma približevanje načelom radikalne stranke, ali kaj?

Res neprijetne konštatacije glavnega radikalskega glasila na račun SLS.

Kaj bo z „južnimi železničarji"

Iz krogov bivših, sedaj podržavljenih «južnih železničarjev» nam pišejo:

V pondeljek je v finančnem odboru narodne skupščine prišlo v razpravo tudi vprašanje južnih železničarjev. Minister prometa je priznal, da si ne ve pomagati in je poslance potolažil, da itak kmalu predloži zakon o podržavljenju Južne železnice.

Kakor znano, je minister Janković 1. septembra enostavno z razglasom podržavil Južno železnico ter podelil železničarjem svoj Blažev blagoslov, obljubivši jim vse dobro od preje in vse boljše od sutra. Potem je izšel kraljevski ukaz (16. novembra) o podržavljenju, le zakona, ki je po ustavi potreben, vlada parlamentu ni predložila in stvar je ostala pravno v zraku. Medtem so postavili v Beogradu komitet, ki naj odobrava vse finančne zahteve glede Južne železnice in likvidira dolgove in dobičke. Še več. S 1. januarjem 1924 so celi sistem prevrgli še predno je zakonito bilo rešeno vprašanje Južne železnice, ustanovila se je tukaj direkcija za Slovenijo in razkosali so ves južnoželezniški sistem, tako da imamo sedaj na eni strani zagrebško direkcijo z dvovrstnim, oziroma še s trovrstnim osobjem, na drugi strani ljubljansko direkcijo z dvovrstnim osobjem. V Zagrebu maltretirajo bivše južnoželezničarje, češ da niso «pravi» državni železničarji, v Ljubljani pa staro državnoželezniško osobje občuti, kakor da bi bilo nekako tuje. Južni železničarji ne dobe nikjer ne tu ne tam «predujmov» na proved-bo kakor državni železničarji in drugi državni uslužbenci. Komitet v Beogradu se propira z Glavno kontrolo, ki se drži zakona in trdi, da «južni železničarji» nismo državni po zakonu. In ima prav. Zato tudi ne mara dovoliti dolžnih izplačil iz rimskega dogovora.

Tako se delajo pri Glavni kontroli norca iz neodgovornih pustolovščin bivšega ministra Jankovića. Tudi mi bi se jim smejali, ako ne bi radi njih trpeli. Tako pa se grizemo in obupujemo, ker si ne vemo pomagati. Našega neznosnega položaja ni kriv samo gospod Janković, krivi so vsi njegovi svetovalci, ki so odobravali njegovo za nas tako usodepolno protiustavno ratifikacijo rimskega sporazuma. Še na misel nam ne pride, da bi bili mi uslužbenci proti podržavljenju, ali vsako slabo postopanje z osobjem rodi rekriminacije in osobje je nujno prisiljeno, primerjati prejšnjo upravo z novo državno.

Polagoma prodira tudi spoznanje, da rimski sporazum o Južni železnici za našo državo baš ni sijajen. Gospoda je začela malo prepozno računati velike finančne obveze, ki gredo splošno — v korist Italije. Radikalci so si pri vsakem dogovoru dosledni par milijonov gori ali doli, saj jih plača država ne oni lično, so pač zelo širokopotezni in širokogrudni politiki. Kaj jim mar naš položaj, če tudi vsi poginemo.

Čudimo se le tistim, sicer redkim našim tovarišem, ki nasedajo prejšnjim in novejšim radikalskim evangelistom. Smetano so pobrali že ti, predujmov pa ne dobe z nami vred, dokler ne konštatira Glavna kontrola, da smo po zakonu «državni».

Celjski občinski svet

Celje, 11. februarja.

V nadaljnem poteku seje se vrši obširna debata o resoluciji, ki jo je stavilo društvo stanovanjskih najemnikov v Celju občinskemu zastopu v pretres s prošnjo, da se ji pridruži, ter jo predloži ministrstvu za socijalno politiko. — Dočim je občinski odbornik Koren na enostranskem stališču resolucije, ki zahteva le izključno zaščito stanovanjskih najemnikov, je večina občinskih odbornikov naziranja, da mora vpoštevati v vseh svojih ukrepih koristi celokupnega celjskega prebivalstva. Z večino glasov se sprejme s tega vidika sledeča resolucija:

Mestna občina celjska si usoja opozoriti ministrstvo za socijalno politiko na jako pereče vprašanje ukinitve zakona o zaščiti stanovanjskih najemnikov, kojega popolna ukinitev bi imela katastrofalne gospodarske posledice. — Predlaga torej sledeče:

1. Dosedanji stanovanjski zakon je skrajno pomanjkljiv in krivičen, tako napram najemnikom, kakor tudi hišnim lastnikom. Radi tega je potrebno, da se ta zakon revidira, in sicer s pravcem, da se za izvestno dobo podaljša zaščita najemnikov glede neomejene odpovedi in tudi zvišanja stanarine, pri čemer pa je upoštevati tudi upravičene zahteve hišnih lastnikov.

2. Minister za socijalno politiko naj skliče stanovanjsko anketo, h kateri naj se pritegnejo zastopniki društva stanovanjskih najemnikov in tudi hišnih posestnikov, dalje zastopnike avtonomnih občin in druge strokovnjake. Ta anketa naj izdela natančen načrt za novi stanovanjski zakon, ki stopi v veljavo s 1. januarjem 1925.

3. Osrednja vlada se pozivlja, da preskrbi nemudoma potrebne kredite v posameznih ministrskih resorih za zidanje državnih zgradb v onih krajih, kjer so ali državni uradi nameščeni v zasebnih stanovanjskih zgradbah ali pa, kjer še ni državnih zgradb za stanovanja drž. činovnikov in uslužbencev ter vojaških oseb.

4. Osrednja vlada naj da nemudoma na razpolago potrebna gmotna sredstva (brezobrestna posojila onim samoupravnim oblastim, ki hočejo graditi stanovanjske hiše).

5. Vlada se pozivlja, da zviša stanarino in plače državnim uslužbencem do one mere, katera odgovarja sedanjim razmeram. (Sprejeto s 17 : 5 glasovi.).

Rešijo se razne prošnje glede honorarja in izredne podpore. Dovolijo se podpore Leonovi družbi za izdajanje dr. Kosove «Zgodovine Slovencev», odboru poštnohranilničnih nameščencev za obolele in onemogle tovariše ter Kolu jugoslovanskih sester v pokritje deficita o priliki Miklavževe obdaritve otrok. — Odklonijo se vse prošnje za odpis obč. veseličnega davka, ker se oproščajo te davščine principijelno le prireditve izključno umetniškega značaja. Načelno se sklene otvoriti mestno obč. zastavljalnico ter se naroči mestnemu magistratu, da izvrši vse predpriprave in zaprosi takoj za tozadevno koncesijo. Ker je kapucinski most sedaj temeljito popravljen, se predpriprave za zgradbe novega mostu za enkrat odložijo, kar je tem bolj upravičeno, ker mestna občina začasno ne razpolaga s potrebnimi sredstvi. Mestnemu magistratu se pa naroči da ima v traini evidenci podržavljenje ceste Celje-Zidanimost ter ukrene vse potrebno, da se cesta čim preje podržavi, oziroma prevzame v oblastno upravo. Odklonijo se vsled pomanjkanja vode začasno vse prošnje za nove vodovodne naprave, ki niso v neposredni bližini mesta. Najemninska pogodba z justično upravo za prostore okrajnega sodišča v II. nadstropju magistratnega poslopja se podaljša izjemoma le še do leta 1926. Po tem terminu rabi mestna občina radi pomanjkanja lastnih prostorov na vsak način celo magistratno poslopje za lastne urade. Izvršijo se najnujnejša popravila v poslopju Rudarske šole in mestne klavnice. Za mestno elektrarno se sprejme delovni red, ki vsebuje važne določbe glede razmerja delavstva do tega mestnega podjetja in glede delokroga nameščencev v mestni elektrarni.

Politične beležke

\+ **Stari lažnivci** pri «Slovencu» niti en dan ne mirujejo. Včeraj so v poročilu o razpravi železniških zadev v finančnem odboru objavili, da se je posl. Šečerov v imenu demokratskega kluba izjavil proti zvišanju plač in doklad uslužbencem bivše Južne železnice, češ da ta še ni podržavljena. Od kraja do konca zlagano! Posl. Šečerov je v imenu dem. kluba le ostro kritiziral, da vlada ne more izvršiti svojih dolžnosti napram južnim železničarjem, ker je podržavljenje izvedla na povsem nezakonit način, namreč s kraljevim ukazom mesto s posebnim zakonom, ki je po predpisu ustave potreben, ker podržavljenje Južne železnice nalaga državi finančna bremena. Glavna kontrola (državni računski dvor) se je vsled tega postavila na stališče, da ne pripušča nobenih novih izdatkov za osobje bivše Južne železnice in tako se sedaj minister prometa zvija sem in tja, pa si ne more ali pa ne zna pomagati. Če klerikalci sedaj v finančnem odboru pred lagajo, naj se dodatki in predujmi izplačujejo tudi južnim železničarjem, vedoma varajo javnost, ker dobro vedo, da noben sklep finančnega odbora ne more prisiliti Glavne kontrole, da spremeni svoje odklonilno stališče, ki je formalno — to se mora priznati — pravilno. Mesto da bi z ostalimi strankami skupno iskali možnosti, kako spraviti zadevo Južnih železničarjev kar najhitreje zopet v red, pa klerikalci, kakor vedno, zopet uganjajo puhlo demagogijo. Železničarji jih itak že dovolj poznajo.

\+ **Postopna likvidacija pokrajin.** Na pondeljkovi seji skupščine je notranji minister Vujičić z ozirom na likvidacijo pokrajinskih uprav v državi izjavil, da se likvidacija izvaja postopno, da se pri formiranju oblasti ne povzroči kaos v državni upravi. Najprvo se je formirala zetska oblast z Boko Kotorsko, za njo je sledila Dalmacija, nato Srbija, Bosna in Hercegovina, končno Slovenija; zdaj šele je bila izdana naredba tudi za Hrvatsko in Slavonijo. V vseh gornjih pokrajinah so oblasti izvedene in formirane, edino v Hrvatski in Slavoniji se likvidacija šele izvrši, bo pa v notranjih zadevah izvedena tekom dveh tednov. Ko se to zgodi, se razpišejo volitve v oblastne skupščine, ki se po zakonu morajo odrediti isti dan za celo državo in vse oblasti. — Kakor poročajo zagrebški listi bo prihodnje dni imenovan dosedanji zagrebški pokrajinski namestnik dr. Cimić za velikega župana zagrebške oblasti, za velike župane v Osijeku pa dr. Gabrek, v Karlovcu Juzbašić in v Sremu Todorović. Likvidacija dalmatinske pokrajinske uprave je končana ter je dosedanji pokr. namestnik Metličić se posloviI od urada.

\+ **Neprijetnosti.** G. Ninčić je naši SLS v razpravi o rimskem sporazumu dal pod nos, kako izredno zadovoljna in navdušena radi tega dogodka sta oče papež in njegov državni tajnik kardinal Gaspari. G. Hohnjeca je to izigravanje vrhovnega šefa klerikalne stranke zoper slovenske podanike zelo pogrelo. Ravnokar je bil namreč proglasil klerikalen poslanec, da je rimski sporazum grdo zločinstvo, ki ga pošten človek ne sme podpisati. Naš mariborski jezuit g. Hohnjec je g. Ninčića hitro in temeljito zavrnil, češ sveti oče je bil vesel in zadovoljen kot Italijan in ker ni natanko vedel, za kaj gre, ker se ga vse to ne tiče. G. Hohnjec ima to pot prav: stvar se papeža ne tiče, in ker se ga ne tiče, bi bil lahko molčal, da ne žali Jugoslovenov. To velja sploh za vso politiko. Isto kakor glede papeža velja za škofa, ki meša vero s politiko. G. *Hohnjec* je storil jako slabo uslugo svojemu šefu v Rimu. Tudi on kakor sv. oče bi bil boljše storil, da je — molčal.

\+ **Sporazum opozicije.** V pondeljek se je v Zagrebu vršila konferenca Radićevih poslancev, ki so v glavnem sklepali o odhodu v Beograd. O samih podrobnostih sporazuma, ki podviza radićevce h končnemu koraku, prinašajo zagrebške «Novosti» posebno informacijo, da sta dr. Maček in dr. Krnjević v Beogradu pristala na to, da dr. Spaho in dr Korošec vstopita v opozicijonalni blok, dočim radićevci ostanejo izven njega, pač pa ga bodo v parlamentu podpirali s svojimi glasovi. O sami osnovi sporazuma je Ljuba Davidović pred dnevi predložil svoj načrt, osnovan v glavnem na Marinkovićevem projektu. Korošec in dr Spaho sta načrt pretresla in zahtevala od Davidovića, da pristane na revizijo ustave v okviru zgodovinskih mej. In g. Davidović — tako so namreč informirane «Novosti» — je v pondeljek opoldne pristal, nakar so bili o tem telefonično obveščeni radićevci, ki so se takoj sestali h konferenci. Zaključili so, da pojdejo v Beograd čim jih pozove vodstvo opozicijskega bloka. Pripravljeni so vsak čas, to tem bolj radi odredbe o likvidaciji zagrebške pokrajinske uprave, s katero je radikalska vlada odgovorila na poset dr. Mačka in dr. Krnjevića. — Stališče g. Davidovića glede revizije ustave smo po lastni njegovi izjavi obeležili že včeraj.

\+ **Med zagrebškimi blokaši ni vse v redu.** Kakor znano spadajo pod Radićevo komando v Zagrebu tudi tkzv. hrvatski zajedničarji (grupa Lorković), ki se sicer niso oficijelno priključili HRSS, vendar so se do zadnjega časa brezpogojno pokoravali taktiki g. Radića. Službeni organ te grupe je «Hrvat», ki je do nedavna slepo zastopal Radićevo stališče. Zadnje dni pa izgleda, da hrvatski zajedničarji niso več povsem zadovoljni s taktiko svojih političnih gospodarjev. «Hrvat» je nataknil kritična očala ter se je že opetovano okorajžil reči kakšno krivoversko. Oni dan je grajal, da so radićevski odposlanci se dali odpraviti iz Beograda in napadel je dr. Korošca, češ da skuša pomagati Pašiću do lahkega uspeha pri rimskih pogodbah. Včeraj zopet kritizira «mlitavi duh opozicije» in kara federalistični blok, ki ne zna dati izraza pravemu mišljenju naroda glede Reke. Če federalisti niti tega ne znajo, pravi «Hrvat», zakaj so sploh v skupščini, kjer le pomagajo uveličevati «Pašićev triumf nad Hrvati»... Med zagrebškimi blokaši očividno nekaj ni v redu.

Iz demokratske stranke

Politična šola v Ljubljani. Prihodnje predavanje, ki bi se imelo vršiti v petek za obiskovalce politične šole iz mesta Ljubljane se odloži vsled odsotnosti gospoda dr. Kramerja na kasnejši čas.

Iz politične šole v Mariboru. Gojenci politične šole so včeraj popoldne po predavanjih obiskali tovarno usnja Viljema Freunda in tovarno mila Zlatorog. Gojencem so v obeh tovarnah razložili produkcijo, tako da so dobili vpogled v obrat moderne tovarne. Danes predavata dr. Žerjav in dr. Rape, nakar napravijo gojenci zopet ekskurzijo v tkalnico Doktor in drug in konfekcijsko tovarno Jugoslovanski Lloyd, v četrtek pa obiščejo vinarsko šolo in na sodišču zemljiško knjigo.

JDS v mariborski oblasti. V nedeljo so se vršili lepo uspeli sestanki in shodi demokratske stranke v Rušah, kjer se je ustanovila krajevna organizacija in je poročal dr. Lipold, v Središču ob lepi udeležbi članstva občni zbor organizacije, v Libeličah javen shod, kjer je poročal tajnik Spindler in javen shod pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu, na katerem je govoril nadrevident g. Škorjanc.

Po svetu

— **Anatol France ozdravel.** Francoski pisatelj Anatol France je popolnoma okreval; dne 18. febr. proslavi svojo 80. letnico.

— **Belgijski kralj odlikovan s poljskim redom.** Poljski poslanik je dne 8. februarja izročil kralju Albertu veliki kriz poljskega reda «virtuti militari».

— **Konferenca za pomorsko razoroženje v Rimu.** V Rimu se 14. febr. začne mednarodna konferenca za pomorsko razorožitev. Konferenco je sklicala Zveza narodov in bo nadaljevala posvetovanja, zaključena pred tremi leti v Washingtonu. Politični značaj sedanje konference je povečan s tem, ker bo na njej prvič sodeloval tudi zastopnik sovjetske Rusije. Ker v Washingtonu niso sodelovali zastopniki nevtralnih držav in Turčije, se po rimski konferenci skliče velika interkontinentalna evropska konferenca, na kateri bodo udeležene tudi omenjene države. V Rim je dospela že večina zastopnikov raznih evropskih držav. Rusijo zastopa admiral Behrens.

Imenovanja med učiteljstvom

Prosvetno ministrstvo je imenovalo za stalne učiteljice ročnih del

v III. kategoriji, 1. skupini: Karolino Vrečko v Slovenjgradcu, Matildo Zvialek v Narapljah, Marico Paulšek v Račah, Ivano Brus v Mariboru, Emo Kranjc v Mariboru, Beato Sedevčič v Mariboru, Angelo Karba v Ljutomeru, Terezijo Kunej Boršlner v Trbovljah, Marijo Laznik v Hrastniku, Ano Gimovšek v Pilštanju, Marico Trampuž na Homcu, Matildo Vuller na Rečici, Marijo Pečar pri St. Pavlu nad Preboldom, Josipino Tratnik v Celju;

v III. kategoriji, 2. skupini: Ano Smolnikar v Vojniku, Nežo Mejač v Motniku, Terezijo Deganeč v Velikih Laščah, Marijo Godnič v Žrečah, Jožico Kavšek v Radečah, Ljudmilo Arzenšek v Trbovljah, Gizelo Žen v Selnici, Marijo Avbelj v Ljubljani, Ivanko Demšar v Ljubljani, Cecilijo Skubic v Ljubljani, Karolino Zehrer v Mostah, Ido Kolulč v Selnici, Emo Sešek Cajnko pri Sv. Bolfenku, Marijo Kit v Rogaški Slatini, Ano Povh pri Sv. Venčeslavu, Marijo Trobej v Šoštanju;

v III. kategoriji, 3. skupini: Rozalijo Gaberc v Lehnu, Franjo Urbas v Braslovčah.

Za stalne veroučitelje

so imenovani **v II. kategoriji, 1. skupini:** Ignac Zaplotnik v Ljubljani, Andrej Ažman v Ljubljani, Anton Čadež v Ljubljani;

v II. kategoriji, 2. skupini: Franjo Kogej v Šent Vidu nad Ljubljano, Franjo Bonač v Ljubljani, Pavel Zajc v Ljubljani, Valentin Tomec v Ljubljani, Martin Petelinšek v Mariboru;

v II. kategoriji, 3 skupini: Janez Zerjev v Ljubljani, Anton Anžič v Ljubljani Janez Jalen v Mostah;

v II. kategoriji, 4. skupini: Franjo Lukman v Celju, Josip Žužek v Kranju, Vinko Lavrič v Kočevju, Ivan Pintar v Ljubljani.

UPOKOJENI

so na področju Slovenije sledeči učitelji in učiteljice: Albina Kocijančič-Ažman v Ljubljani, Cecilija Kocbek v Dobrovnah, Roza Salberger v Mostah, Mara Opešić-Vrišer v Lajtersberg-Krčevini, Pavla Režek-Zurc v Novem mestu, Irma Pakač v Kapel, Franjo Petrič v Ljubljani, Jakob Kovačič v Pragerskem in veroučitelj Regalat Čebulj v Ljubljani.

Domače borze

12. februarja:

ZAGREB. Na efektnem tržišču tendenca slaba. Nekateri tečaji so znatno padli. — Na deviznem tržišču so tečaji dalje občutno oslabeli. Promet je bil neznaten. Blaga je ostalo mnogo neplasiranega. Notirale so devize: Amsterdam 3127.5 do 3157.5, Dunaj 0.1168 do 0.1188, Budimpešta 0.275 do 0.305, Bukarešta 0 do 43.5, Italija izplačilo 363.35 do 366.35, Kopenhagen 0 do 1375, Kristijanija 0 do 1200, London izplačilo 359.10 do 362.10, ček 358.5 do 350.5, New-York ček 83.10 do 84.10, Pariz 377.5 do 382.5, Praga 242.30 do 245.30, Sofija 60.5 do 63.5, Stockholm 0 do 2250, Švica 1452.5 do 1462.5; valute: dolar 82 do 83, aK 0.1175 do 0.1195, Kč 280.75 do 342.75, švicarski franki 1447.5 do 1457.5, lire 358.5 do 361.5; efekti: Eskomptna 159 do 161, Hipo 84 do 8[illegible], Jugoslavenska 140 do 141, Ljubljanska kreditna 235 do 0, Prašteđiona 992.5 do 997.5, Slavenska 105 do 107, Srpska 13[illegible] do 140, Eksploatacija 117.5 do 120, Drava 400 do 450, Šećerana 1330 do 135[illegible], Narodna šumska 130 do 133, Gutmann 1400 do 1480, Nihag 152.5 do 155, Slavonija 162.5 do 165, Trbovlje 700 do 7[illegible], Union 0 do 1075, 7 odst. investicijsko [illegible] do 65.

Naši kraji in ljudje

Ime „Baroš“

Tolikokrat je bilo v poslednjih letih, predvsem pa zadnje mesece zapisano to ime in vendar je poreklo tega krajevnega imena malokomu v Jugoslaviji znano. Luka je namreč dobila svoje ime po enem največjih trgovinskih politikov madžarskega naroda.

Gabrijel Baros (beri Baroš) plem. Belus je bil rojen l. 1848. v Prusini v trenčinskem okrožju današnje Češkoslovaške. Študiral je pravo v Budimpešti in se je kot notarijuš v domačem komitatu kmalu začel udejstvovati na političnem polju v smeri madžarizirania Slovakov. V 27. letu svoje starosti je bil že soglasno izvoljen v državni zbor in se 1882. l. povspel do drž. tajnika v prometnem ministrstvu. Tu se je z vso vnemo lotil reorganizacije ogrskih državnih železnic. Leta 1884. je že podržavil železnico do Reke, postal kmalu minister, 1890. pridružil prometnemu resortu še trgovinski in ustvaril številne reforme za pospeševanje industrije in trgovine. On je tudi sprožil regulacijo donavskih tesni v Djordapu in Železnih vratih, ki je danes tolike koristi za vse obdonavske države.

Največ pa se ima Barosu zahvaliti Reka. Saj so za njegovega ministrovanja bila izvršena vsa glavna in največja dela, ki so iz predvojne Reke napravila nevarnega in resnega tekmeca avstrijskega Trsta. Da 330 km od madžarske meje oddaljeno morje čim bolj približa madžarskemu narodu, je vpeljal minister Baros v osebnem in blagovnem prometu proti Reki za Madžarsko tolike ugodnosti, da je bila madžarska prestolica Reki bližja nego hrvatski Zagreb.

Kam je ta Baroševa tajfna politika privedla Reko, nam najbolj jasno priča naglo naraščanje tamošnjega madžarskega prebivalstva. Ni čuda, če so mu Madžari leta 1898., šest let po njegovi smrti, v Budimpešti odkrili spomenik in imenovali po njem eno najlepših peštanskih ulic, a hvaležni Rečani krstili z njegovim imenom del luke, ki jim jo je bil Baroš uredil na — hrvatskih tleh.

Jubilej dirigenta Biničkega

Lep jubilej. Binički je mož, ki lahko proslavlja petindvajsetletnico svojega dela na polju glasbene umetnosti. Vsi, ki ga poznajo, dobro vedo, da je Binički eden prvih srbskih muzikov, ki ima za razvoj godbene umetnosti med Srbi velike zasluge.

Rodil se je Binički v vasi Jesici, v moravskem okrožju, kjer mu je bil oče inženjerski poročnik in poveljnik pionirske čete, ki je čuvala most na Moravi med Kruševcem in Jasiko. Ljudsko šolo je obiskoval v Beogradu, Pirotu in Nišu. Tam je dobil tudi svoje osnovno godbeno znanje. Že kot dijak prve gimnazije ga je začel učiti igranja na violini učitelj godbe Bruneti. Kot dijak višje gimnazije je bil pa zelo priden glasbeni učenec Josipa in Bogumila Svobode, ki sta takrat uspešno širila glasbeno kulturo po Nišu. Razen violine se je Binički učil tudi drugih instrumentov.

Kot dijak je Binički prirejal srbske narodne pesmi za dva do tri instrumente. Tudi komponiral je. Po maturi leta 1890. se je vpisal na beograjski filozofski fakulteti. Tam je začel pridno delati. Bil je v vseh vokalnih in instrumentalnih društvih na univerzi, pri «Muzikalnem akademičnem društvu» in pri «Obiliću». Tovariši so ga izvolili kmalu za predsednika «Akad. muzik. društva». V tem času so vodili «Obilića» Josip Marinković, «Beogradsko pevačko društvo» St. Mokranjac, «Akad. muzično društvo» pa Josip Svoboda. Binički je torej imel dobro šolo. Imenovani trije učitelji so bili največjega pomena za nadaljnji razvoj Biničkega.

Po absolvirani filozofski fakulteti je Binički šel predavat na gimnazijo v Leskovac, kjer je ostal eno leto. V jeseni 1895. ga je poslal minister prosvete v München na glasbeno akademijo, kjer je ostal štiri leta, deloma kot stipendist vojnega ministrstva. V Münchenu se je Binički poročil s Frido Blank, ki je absolvirala isto glasbeno akademijo in je bila svojemu so-

progu neutrudljiva pomočnica v njegovem delu. Po povratku v Beograd, 2. avgusta 1899., je postal Binički kapelnik II. razreda in referent za godbo v vojnem ministrstvu in odtakrat začenja nova doba v glasbenem življenju Beograda.

Binički je takoj pomagal ustanoviti simfonični orkester v Beogradu pod imenom «Beogradski vojni orkestar», s katerim je neutrudljivo delal do leta 1903., ko je bil orkester zaradi političnih razmer razpuščen.

Svoj prvi večji koncert je priredil Binički z «Beograjskim vojnim orkestrom» pri Kolarcu v Beogradu. Pri tem koncertu se je izvajala tudi njegova overtura «Iz moga zavičaja», pisana za veliki orkester v formi sonate. Leta 1904. je ustanovil Binički veliko godbo kraljeve garde, s katero je leta 1916. prehodil vso Francijo. Kot dirigent muzike kraljeve garde je Binički posloval do junija 1920., ko je bil imenovan za ravnatelja beograjske opere.

Binički stoji že petnajst let na čelu pevskega društva «Stanković», ki je s sijajnim uspehom lani pelo tudi v Ljubljani. Koncert v Unionu je dirigiral gospod Binički. Ljubljančani se gotovo še spominjajo onega večera, ki je napolnil do zadnjega kotička Unionovo dvorano, kjer je odmevalo navdušenje kot malokdaj.

Petindvajsetletnemu glasbenemu jubileju Biničkega se pridružujemo tudi mi z iskrenimi čestitkami.

Beograjski želodec

Nedavno smo poročali o želodcu Zagreba, ki res veliko konsumira, vsako leto več, samo pri šampanjcu je nazadoval, to pa zato, ker pojema število onih ljudi, ki so po prevratu izkoriščali konjunkturo in si lahko privoščili tudi šampanjec.

Beograd ne živi slabo nič slabše, ako ne bolje kakor Zagreb. V preteklem letu so pojedli Beograjčani 51.000 koz, ovac in prašičev, 124.000 kg svinjskega mesa, 671.625 težjih in lažjih goved in 321.763 kilogramov suhih in svežih rib. Mleka se je porabilo v prestolnici lansko leto 10,167.103 l, kar pomeni, da je povprečno vsak prebivalec konsumiral 83 l. Jajca se računajo v kilogramih in Beograd jih je lansko leto povžil ravno 837.352 kg. Ako se vzame, da vsak kilogram obseže po 20 jajc, se vidi, da je Beograd v preteklem letu snedel 16 milijonov in 745.040 jajc, kar pomeni za vsakega prebivalca po 123 jajc na leto. Seveda je bilo pripeljano v Beograd in stavljeno na trg tudi raznih sirov, sirovega masla in podobnih živil v precejšnji množini.

In alkoholne pijače? Kako je Beograd preteklo leto pil, koliko zapil?

Evo številk: žganja do 15 stopinj 1,250.000 kg in žganja preko 15 stopinj 343.559 kg. No, Beograjčani ne pijejo samo žganja, temveč tudi druge alkoholne pijače, enako kot v Ljubljani in v Zagrebu. Vino pride na prvo mesto: 6,076.938 kilogramov, torej približno vsak Beograjčan 50 l letno. Po kvaliteti se je popilo največ navadnega namiznega vina, namreč 5,992.381 kg, a najmanj čisto finega vina: 4873 kg. Šampanjca se je izpilo v preteklem letu 13.342 kg.

Zagrebški in beograjski užitninski urad sta se potrudila, da sta dala javnosti natančne podatke o želodcu svojih mest. Gotovo interesira Ljubljančane, koliko je v prošlem letu premogel njihov želodec in je pričakovati, da bo tudi ljubljanski užitninski urad ustregel radovednosti jedočih in pijočih.

Z avtom v prepad

Poštni avto, ki je vzdrževal zvezo med Karlovcem, Plitvičkimi jezeri in Bihaćem, je prošlo soboto zdrsnil pri klancu Rastok v prepad. Ko je namreč že srečno dospel vrh klanca, je radi ledenega terena začel drseti z vedno večjo naglico nazaj. Šofer Milan Krajnović ga ni mogel ustaviti, ker so se verige okrog koles, ki naj bi zadrževale drsanje, potrgale. Ko je šofer uvidel kritično stanje, je pozval potnike, naj se vsak reši iz voza kakor zna. Potniki so med naraščajočim drvenjem navzdol poskakali iz avta in se rešili, le neka žena z otrokom v naročju in šofer so bili izročeni nesrečni usodi ter so z avtom vred zagrmeli v prepad, globok kakih 20 metrov. K sreči je avto med padanjem zadel ob neko steno in se prekucnil, kar je malo zavrlo usodni padec. Avto se je seveda raztreščil, šoferju je poškodovalo prsni koš, vendar mu je še uspelo, da je zlezel izpod ruševin ter potegnil iz njih tudi ženo in otroka — živa, nakar se je onesvestil. Otroku se ni zgodilo ničesar, žena je le malo poškodovana od zdrobljenega okna. Izmed ostalih pasažirjev, ki so med drčanjem poskakali iz avta, jih je troje težje poškodovanih, vendar izven nevarnosti. Tudi šofer Krajnović je že okreval, ker ni dobil notranjih poškodb.

S ceste . . .

Ljubljana, 11. februarja.

Zadeva je pričela v Kolodvorski ulici, razvijala se je na kolodvoru in se bo končala pred sodiščem. Brezposelni zidar Jože Ž. je srečal pred mestnim kopališčem prijaznega vojaka Srbina. «Čekaj, brate!» mu je pomignil ta čez cesto, «kupiš ti ovo?» In je privlekel iz žepa dve srebrni verižici. Pričela sta se pogajati in končno je odštel zidar štiri kovače. Neznani vojak je salutiral in dejal: «Zdravo, brate!» Jože je bil za štirideset dinarjev lažji, imel pa je v žepu verižici, vredni kakih 300 Din. Če je bilo vse to res, in če ni morda ravno on sam zamenjal vojaka z neko malo trgovinico, pa ni gotovo. Verižici je hotel seveda spraviti hitro v denar, in sicer večji denar. Pred glavnim kolodvorom je našel znanega snažilca čevljev, ki se sedaj v zimi peča tudi s trgovino v malem. Kupuje in prodaja stare srajce, suknje, čevlje in tudi verižice, če ne gre drugače. Od Jožeta pa je vseeno ni hotel kupiti, brččas, ker ga je predobro poznal. Razkazovanje bliščeče robe pa je pritegnilo v krog interesentov tudi brezposelnega delavca Lojzeta M. iz Črnuč. Kljub temu, da ni imel ficka v žepu, se je spustil v kupčijo. Pomagal si je iz zadrege enostavno na ta način, da si je pustil kljub zimi in mrazu sleči svojo suknjo, ki je ostala v varstvu previdnega Jožeta. S trdno voljo do lepega profita je odšel Lojze nato brez suknje z verižicama k nekemu starinarju, ki pa jih je spoznal za svojo last. Zagonetko je Lojzetu pojasnil tako, da sta mu bili verižici ravno prejšnji dan ukradeni, nakar je ta odhitel k denarja čakajočemu Jožetu. Nastalo je za suknjo prerekanje, ki je postalo tako burno, da je končno moral odločiti stražnik, ki je odgnal vso družbo na policijo.

II.

Napravili takoj po vzorcu poskus na mladem so zamorcu in glejte čudo — Zlatoroga, koj b e l a je postala noga!

(Nadaljevanje sledi.)

Tudi instanca.

Piše «Odjek», da je v večjem mestu tam doli prav na jugu naše domovine do nedavnega vladal ta-le domači običaj: pošta, ki je prihajala od višjih sodišč, posebno od beograjskega kasacijskega sodišča, je pred vročitvijo tamošnjemu sodišču bila dostavljena v advokatsko pisarno odličnega radikalskega pristaša. Ta gospod odvetnik je pregledal vse rešitve rekurzov, apelacij in ničnostnih pritožb, nakar je po par dneh lastnoročno izročil sodniji v nadaljnje ravnanje.

In tako so osebe, katerih so se rešitve tikale, bile dva, tri dni pred doznanjem rešitve, deležne obiskov advokatovih radikalskih zaupnikov, ki so znali umestno razložiti zadevo: «Tako in tako, vaša stvar bo te dni rešena. Radikalski odbor je ukrenil vse v vaš prid, gospod advokat je vložil obilo truda... te dni mora priti rešitev, ki bo nedvomno izpadla tako in tako...»

In glejte, mož je vselej zadel pravo, kakor da je rešitev pisal sam. Šele nedavno se je posrečilo ukiniti ta domači običaj vmesne instance v advokatovi pisarni

Potresi ob Jadranu.

Zadnje dni so ob obalah Jadranskega morja občutili hude potrese, ki so bili posebno močni v šibeniški okolici. Meseca januarja je bilo 13 potresov, potem pa vsak dan dva do trije. Od 20. januarja do 1. februarja je bilo štiri do pet potresov na dan. 8. februarja je bil hud potres, ki se je nadaljeval tudi drugi dan. Prebivalstvo je zelo vznemirjeno. Razvojna črta potresov gre od otoka Murtera proti Zlarinu.

Plače v železniških delavnicah.

Finančni odbor je na seji v ponedeljek razpravljal o povišanju plač delavcem železniških delavnic v državi, izvzemši sarajevsko, mariborsko in niško. Železniški minister je izjavil, da so železniški delavci v Sarajevu in Nišu že dobili povišanje plač, dočim za mariborsko delavnico to povišanje ni predvideno, ker južne železnice še niso prešle v popolno državno last in ker odkupa še ni sankcijonirala narodna skupščina. Predvideno je 70.000 dinarjev za povišanje plač delavcem železniških delavnic v Zagrebu, Brodu, Ljubljani, Banjaluki in Splitu. Poleg tega je finančni odbor dovolil ministru kredit v znesku 63.895.000 Din na račun dohodkov za izboljšanje prog in razne potrebe.

Tolovaj v ženski obleki.

Te dni so v Peči izsledili zloglasnega arnavtskega potepina Derviša Ramusa, na čigar glavo je radi številnih zlodejstev razpisanih 10.000 Din nagrade. Poveljnik tamošnje orožniške postaje je na sejmu patruljiral med množico sejmarjev in se mu je neka seljakinja na prvi pogled zazdela skrajno sumljiva. Ko je je začel izpraševati, se je seljakinja silno vznemirjena pognala v beg. Seveda so jo dohiteli, aretirali in pri preiskavi dognali, da se pod žensko obleko krije sam tolovaj Ramuš. Priznal je, da je preobležen dospel na sejem, da si izbere par žrtev, ki bi jih bil zvečer oropal. Izročili so ga sodišču, nagrada 10.000 Din pa pripade naredniku, ki ga je iztaknil in spravil na varno.

Ogljeni (carbon) papir,
navaden, I.
THE REX CO., LJUBLJANA.

Dopisi

JEŽICA. Pevsko društvo «Zora» na Ježici ima IV. redni občni zbor v nedeljo dne 17. februarja ob treh popoldne v pevski sobi, Stožice 57. — Odbor.

BREZNICA. V naši občini je pognala Jug. Matica krepke korenine. Dasi tudi sicer ni opažati pri nas takega nasprotstva v političnem oziru kot sicer, vendar pa je treba poudariti brezprimerno požrtvovalnost in vzajemno delavnost pri delu v korist neodrešenega dela našega naroda. Tako je naša podružnica priredila v pretečenem letu tri predavanja v povzdigo narodne zavesti ter tri veselice, ki so prinesle Matici nad tridesetisoč kron. Mogoče je bilo to le, ker so sodelovali vsi sloji brez razlike mišljenja in naziranja. Prihodnjo nedeljo dne 17. febr. ima podružnica ob 3. uri popoldne v gostilni Svetina v Žirovnici svoj redni občni zbor, h kateremu vabimo vse zavedne občane, da bo mogoče še bolj povzdigniti delo za narod. Jug. Matica je in mora biti torišče, okoli katerega se zbere vse, kar čuti narodno.

LAŠKO. V soboto sta dospela iz Curiha na tukajšnjo postajo dva velika transformatorja, tretji je pa še na potu — za glavno transformatovsko postajo falske elektrarne. Hladilne cevi teh velikanskih transformatorjev so napolnjene z oljem, vsled česar je vsak transformator 22.000 kg težak. Natovorjeni so transformatorji na posebnih vagonih s popolnoma železno konstrukcijo. S postaje na svoje mesto jih bodo spravljali po okrajni cesti po tračnicah, ki se bodo sproti polagale. Promet na tem delu ceste (od Laškega proti Celju) bo zaradi tega za osem do deset dni ustavljen, odnosno se bo lahko vozilo po stranski občinski cesti preko vasi Debro. — Dne 9. febr. se je vršil pri Henkeju ples rudniških nameščencev. Bil je zelo lepo obiskan, kar priča, da živi prebivalstvo v najboljših odnošajih z vrlimi prireditelji. Zasluga pa gre tudi g. ravn. Widri in njegovi gospej soprogi. — Naš občinski odbor je votiral za zgradbo mosta preko Savinje v Šmarjeti 2000 Din. Naš trg nima sicer velikih neposrednih koristi od tega mosta, vendar je občinski odbor v pravem umevanju javnih interesov dovolil to vsoto. Velikodušni dar bo gotovo našel odmev pri najbolj interesiranih faktorjih, kakor so občine Marija Gradec, Sv. Krištof, Loka in okr. zastop, tako da smemo upati, da bo most pod spretnim vodstvom g. viš. nadz. Kokalja že letos dograjen. — Uradni prostori za okr. glavarstvo (srezko oblast) so pripravljeni in bo isto začelo v nekaj dneh poslovati. Več kot tri četrtine prebivalstva laškega sreza se strinja s tem, da bo glavarstvo v našem trgu, ki je pravo središče našega okraja.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama.

Sreda, 13.: «Othello». B.
Četrtek, 14.: «Golobček». C.
Petek, 15.: «Nju», gostovanje gospe Šetinske. Izv.
Sobota, 16.: «Beneški trgovec». D.
Nedelja, 17. ob 15.: «Danes bomo tiči». Izv. Ob 20.: «Tri maske», Smešne precijoze», «Priljudni komisar». Izv.
Ponedeljek, 18.: «Hamlet». E.

Ljubljanska opera.

Sreda, 13.: «Aida». E.
Četrtek, 14.: «Traviata». A.
Petek, 15.: «Mignon». F.
Sobota, 16.: «Faust». Izv.
Nedelja, 17.: «Madame Butterfly». Izv.
Ponedeljek, 18.: Zaprto.

Mariborsko gledališče.

Četrtek, 4.: «Pri treh mladenkah». B.

«Faust» v ljubljanski operi. V soboto, dne 16. t. m. se uprizori v Narodnem gledališču v Ljubljani opera «Faust» o priliki dvajsetletnice marijivega in odličnega člana našega opernega ansambla gospoda Ilugona Zatheya, ki deluje na našem odru nepretrgoma od avgusta meseca leta 1918. do danes. G. Zathey poje v «Faustu» vlogo Mefista. Ostale vloge so v rokah gdč. Zikove, Korenjakove, Ropasove ter gospodov Sowilskega, Popova in Perka. Plese je priredil baletni mojster g. Trobiš ter jih izvaja baletni zbor. Predstava je izven. Vstopnice se že dobe pri dnevni gledališki blagajni

Gostovanje gospe Šetinske v ljubljanski drami. V petek dne 15. t. m. nastopi na ljubljanskem dramskem odru v vlogi Nju gospa Šetinska, bivša članica mariborskega in zagrebškega gledališča. Predstava bo izven abonmaja.

Gostovanje zagrebškega baleta v Ljubljani

Ga. Margarita in gosp. Maks Froman sta ostavila v Ljubljani najboljši sloves po svojem prvem gostovanju, ki se je vršilo s sijajnim uspehom tu pred nekaj leti. Zato je sinoči naša opera, že par dni razprodana do poslednjega kotička, seveda odmevala od viharnega ploskanja. Ruska plesna umetnika sta prišla to pot v novi, sicer se boljši družbi ter sta absolvirala večino točk bodisi posamič, bodisi v paru. Zela sta kot prvaka, odlikujoča se z idealno dovršeno tehniko in ritmiko, gracijo in muzikalnostjo, kajpada najvrelejše priznanje, ki ju je naravnost prisililo, da sta ponovila več najefektnejših točk.

Začetek programa je tvorila baletna pantomina «Metuljčki» (ne «Netopirji», kakor so prevodili «Leptire» na lepaku!). Z Rob. Schumannovo glasbo. Poetična idila, samo nekam nerazumljiva, ker ne vemo, je li pierot smatral kmetiške deklice zares za metuljčke, ali pa so se metulji izpremenili v zaresna dekleta. Izvajala sta glavni vlogi zakonca Fromana prekrasno ter so ju Pavla Hudi, Desi Namur, Tatiana Sidrova in Olga Pastuhova spremljale vzorno. Tudi uprizoritev je bila veleokusna.

Nadaljnji divertissement je obsegal dvanajst točk, med katerimi se je morala na brezkončni aplavz in hrup polovica ponavljati. Vsi plesalci, oziroma plesalke so nastopali v karakterističnih okusnih kostimih. Zlasti ga. in g. Froman sta plesala tudi zunanje krasno opremljena. Izmed najboljših točk omenjamo ruski narodni ples, Moment musical, kavkaški in tatarski ples, gavoto in jugoslovenski ples (po Baranovičevi godbi), zlasti pa groteskni, originalno oblečeni «Lutki». V vseh teh sta nastopala mojstra Fromana. Prav lepo sta izvajala svoje točke Pavla Hudi in Valentin Froman ter je zelo ugajala tudi Desi Namur.

Vse te ruske plesalce odlikuje očividno veselje do plesa; vse izvajajo v lastno naslajanje, z nekim umetniškim fanatizmom, ki ne pozna ne utrujenosti, a tudi ne šablone. Z vsako ponovitvijo so prinesli v svoj ples nove figure, nove lepote. Ti Rusi so pač taki, kakršne si želi imeti tudi igralce pravi gledališki režiser: plesalci iz notranje sile, iz globokega navdušenja za svoj težki poklic. Odtod njih vulkanski temperament, odtod njih znanje, njih umetnost, ki vžiga in navdušuje. Čast rusko - hrvatskim gostom! Želeli bi jih gledati še in še.

Gostovanje gdč. Zikove in g. Šimenca v Zagrebu. Po hrvat. listih posnemamo, da gostujeta naša operna pevca v Zagrebu dne 20. t. m. v «Tosci» in dne 22. t. m. v «Prodani nevesti».

Celjsko mestno gledališče. V nedeljo, dne 10. t. m. uprizorjena ljudska igra «Revček Andrejček» je imela popoln gmotni in tudi lep moralen uspeh. Gledališče je bilo nabito polno občinstva, ki sicer k težjim igram ne prihaja. Glede zasedbe vlog in tudi v igranju samem so se opazili posamezni nedostatki, ki pa se lahko pri reprizi, ki se vrši v petek, dne 15. t. m. odpravijo.

«Beneški trgovec» v Splitu. Splitsko Narodno gledališče ima sedaj Shakespearjevega «Beneškega trgovca», v katerem igra vlogo Porcije slovenska rojakinja ga. Ida Pregarčeva.

Nova drama Val. Brjusova. Ruski pesnik Valerij Brjusov je dovršil novo dramo «Na kometu», ki se uprizori v režiji znanega Meirholda na domačem odru.

Nove ruske revije. Založba «Akademije» v Petrogradu začne izdajati kulturni vestnik, ki bo posvečen samo gledališkim vprašanjem. Revijo bo urejeval publicist A. Gvozdev. — Državno založništvo v Petrogradu je izdalo prvi zvezek revije «Zvezda». Večji del tega mesečnika je posvečen književnosti.

«Žar — ptica», ruska umetnostno-kulturna revija, ki je duševno ognjišče ruske literature in upodabljajoče umetnosti v emigraciji in izhaja v Berlinu, posveča svojo najnovejšo številko slikarju Barisu Grigorijevu, ki je razstavil svoja dela v Parizu in prinaša 8 njegovih reprodukcij v barvah, 15 pa v navadnem tisku.

«Boris Godunov» v Berlinu. Koncem meseca februarja uprizori berlinska velika ljudska opera «Borisa Godunova» od ruskega komponista Musorgskega. Predstavo bo dirigiral generalni ravnatelj opernega gledališča Evgen Szenkar.

Angleška povest za otroke. Prosvetna založba v Zagrebu je začela izdajati «Otroško knjižnico». Izšel je prvi zvezek, ki prinaša prevod angleške povesti Sidney Reida o malem Singu iz kraja Ping pod Mingom v državi Ting-Ling-Ding. Povest popisuje, kako je Sing prišel na to, da je zemlja okrogla. Povest je tudi ilustrirana. Ima deset slik, ki pojasnjujejo Singovo žalost in napor pri iskanju resnice v obliki našega planeta. Prav primerno čtivo za mladino toplo priporočamo. Knjiga stane 6 Din in se lahko naroči povsod tudi pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani. Založba se nahaja v Zagrebu, Mošinskoca ulica št. 6.

Domače vesti

PIŠKOPEJSKI CVET.

Piškopeja je imenitno mesto, ima univerzo, univerza svoj akademski cvet. Kadar zavlada veseli princ Karneval, priredi akademski cvet sijajen ples v njegovo počaščenje. Tudi letos tako, kakor poročajo piškopejske novine. Počastil je ta letošnji elitni ples tudi gospod rektor magnifikus. Žal se je malo zakasnil in v dvorani ni bilo več stola pri roki. K sreči se je našel profesor, ki je izkazal rektorju uslugo, da mu je pribavil stol od sosednje mize. Ni minulo pet minut, ko se k mizi vrne piškopejski akademik in se hudo razgreje radi odvzetega stola. Nič ni pomagalo profesorjevo prigovarjanje, da se bo kmalu našel nov stol, piškopejski študent je bil strašno hud, se sporekel s samim rektorjem in v povečanje svoje avtoritete in v utemeljitev svoje posestne pravice na odvzeti stol ponovno razodel, da je v lastni osebi član pripravljalnega odbora . . . K sreči je medtem profesor iztaknil stol za akademika in odpravil zadevo z večernega reda.

Salament, ali je temperamentna ta piškopejska omladina! Je med njo talentov, ki nedvomno zaslužijo podporo za nadaljevanje študija osnovnih lepih ved v kakem evropejskem mestu, navzlic temu, da je Piškopeja po sebi imenitno mesto z univerzo in univerza s svojim coltom, ki ne pozna — lastnega rektorja magnifika . . .

Tako je bilo nedavno v Piškopeji, pa se moti, kdor misli, da bi se v Ljubljani ne zmoglo kaj enakega.

Ssa.

*

* *Zakaj so dobili vsi naročniki položnice?* Pretekli teden smo priložili za naročnike, ki dobivajo list po pošti, položnice. Priložiti smo jih morali vsem, ne glede na to, ali so naročnino že plačali, ali ne, ker je le tako mogoče tako delo opraviti z eno številko lista. Ako bi hoteli izbirati vse, katerim ni bilo še treba položnice poslati, bi se lotili zelo zamudnega dela, ki je še bolj komplicirano. Da prihranimo na delu in na času smo zato priložili položnico vsakemu listu, četudi nas položnice veliko stanejo. Razložili smo pa naročnikom kako naj to razumejo. *Kdor je zamudnik* naj po položnici takoj pošlje naročnino za nazaj in za naprej. *Kdor je naročnino plačal* že za dalj časa, ali celo za celo leto, naj položnico shrani, ker ima stalno vrednost; še boljše je, če jo izroči komu drugemu in ga pridobi za novega naročnika. To dodatno pojasnilo velja obenem kot odgovor za vse one, ki niso zadnjič čitali našega navodila o uporabi položnic in so bili ozlovoljeni, da smo jih tudi njim priložili. Toliko, da ne bo nepotrebnih zamer.

Uprava «JUTRA».

* **Pričetek uradovanja ljubljanske in mariborske oblasti.** Zagrebški «Službeni list» objavlja uradni razglas, da sta veliki župan ljubljanske in veliki župan mariborske oblasti pričela uradovati; to pa predhodno le v zadevah, ki spadajo v resort notranjega ministrstva, ki jih je doslej reševala pokrajinska uprava. Dopisi v odnosnih zadevah se torej odslej morajo naslavljati na pristojnega velikega župana. Ostali posli, prosveta, kmetijstvo, socijalna politika i. dr. se do končne likvidacije vodijo še v skupni pokrajinski upravi.

* **«Uradni list»** ljubljanske in mariborske oblasti prinaša v št. 11. navodila vsem okrožnim finančnim upravam in finančnim direkcijam o pobiranju takse za gostilniške račune, razglase zdravstvenega odseka za Slovenijo, statistiko avtonomnih (okrajnih, okrožnih in občinskih) doklad ter razglase drugih uradov in oblastev.

* **Smrtna kosa.** Znano in ugledno Salmičevo rodbino v Celju je zadel krut udarec. V nežni mladosti 15 let ji je umrl včeraj najmlajši sin Boris, učenec trgovske šole in kljub svoji mladosti marljiv in splošno priljubljen sotrudnik celjskega gledališča, kjer je z velikim uspehom kreiral celo vrsto otroških vlog. Izgubo nadebudnega, talentiranega dečka obžalujejo zato vsi Celjani, ki iskreno sočustvujejo z žalujočo rodbino. — Na Rožniku pri Ljubljani je umrla včeraj ga. Marija Franzot, posestnica znane rožniške gostilne, pridna in priljubljena gospodinja. — Bodi ji ohranjen blag spomin!

* **Svečana akademija v spomin Jagiču v Varšavi.** «Slovansko društvo» v Varšavi je te dni priredilo svečano akademijo v počaščenje spomina pokojnega učenjaka Vatroslava Jagića. Proslavi je prisostvovalo oblio uglednih osebnosti varšavske visoke družbe, znanstveniki, umetniki in zastopniki vseh varšavskih slovanskih poslaništev. Govorila sta profesor varšavske univerze Balduin de Courtenay in prof. W. Porzezinski.

* **Dan za Strossmayerjevo galerijo.** — Predsednik trgovsko-obrtniške zbornice v Zagrebu g. Vladimir Arko je dal na svoje stroške izvršiti nekaj večjih, nujno potrebnih popravil v Strossmayerjevi galeriji slik. Jugoslovanska akademija sama ni imela potrebnih sredstev, a popravila so velikega pomena, da se ohranijo razstavljene slike.

* **Nova imena zagrebških in ljubljanskih kolodvorov.** «Uradni list» prinaša odredbo prometnega ministrstva, po kateri se sedanja postaja «Zagreb, državni kolodvor» imenuje odslej «Zagreb, glavni kolodvor», «Zagreb, južni kolodvor» pa «Zagreb Sava». Postaji «Ljubljana, glavni kolodvor» in «Ljubljana, dolenjski kolodvor» ohranita svoje ime, «Ljubljana, državni kolodvor» pa se imenuje odslej «Ljubljana, gorenjski kolodvor».

* **Kolekovne po 100 dinarjev,** ki so vzeti iz prometa, se lahko zamenja še do 28. februarja pri finančni deželni blagajni v Ljubljani in pri vseh davčnih uradih.

* **Razpis služb.** Zdravstveni odsek za Slovenijo v Ljubljani razpisuje službo okrožnega zdravnika za zdravstveno okrožje Dravograd. Interesenti se opozarjajo na razpis v «Uradnem listu». — V «Službenih Novinah» št. 27 je razpisana služba načelnika administrativnega odelenja v ministrstvu za narodno zdravje.

* **Za obrambni sklad CMD.** je poslala g. Angela dr. Šerkova v počaščenje blagopokojne g. Zofije Kastelčeve iz Kandije, Novo mesto, 50 Din.

* **Srbsko planinsko društvo** namerava prirediti mesca marca planinsko izložbo. Poleg planinskih slik in literature se bodo izložile tudi turistovske potrebščine in zimskosportna oprema: obleka, perilo, čevlji, cepini, palice, nahrbtniki, smuči, sanke in sploh vse, kar spada k turistovski in zimskosportni opremi. V prvi vrsti se želi izložiti predmete domače industrije. V interesu producentov teh potrebščin kakor tudi trgovcev v Sloveniji je, da se udeleže v čim večjem številu te izložbe. Vsi predmeti, namenjeni za izložbo, naj se pošljejo do 20. februarja na tovarno g. Stane Vidmar, Ljubljana, Pred škofijo št. 19, ki je iz prijaznosti prevzela zbiranje.

* **Zopet sneg.** Po zadnjih solnčnih dnevih smo dobili zopet novo snežno odejo. Sneg pada v presledkih neprestano in ker je temperatura mila, nastaja po cestah, a tudi po mestnih ulicah pravcata povodenj. Tudi v drugih pokrajinah naše države je zapadel velik sneg, ki zlasti v južni Srbiji močno ovira promet.

* **Jugoslovani v Ameriki.** Zagrebški izseljeniški komisarijat poroča: Po uradnih statističnih podatkih je bilo leta 1920. v Zedinjenih državah 408.973 Jugoslovanov, in sicer 208.552 Slovencev in 200.421 Srbo-Hrvatov. Med slednjimi je bilo 140.550 Hrvatov, 52.208 Srbov, 4533 Črnogorcev in 3119 Dalmatincev. Jugoslovani so v Zedinjenih državah navedeni po materinskem jeziku kot Slovenci in Srbo-Hrvati.

* **Obsodba Čarugine pajdaševe.** V soboto je bila v Osijeku končana sodna razprava proti Nikoli Mijiću in njegovim pomagačem, ki so skupno s Čarugo ubili orožniškega narednika Tintorja. Nikola Mijić je bil obsojen na 20 let težke ječe, sokrivci Uroš Vujinić na 8 let, Dušan Stanković na 5 let, Luka Grebenar na 4 leta, ostali pa na tri mesece ječe.

* **Brezuspešen vlom.** Neznani zlikovci so v noči od 10. do 11. t. m. vdrli s silo v hišo, katero je vzel v najem brzojavni mojster Pevec pri Sv. Petru pri Zidanem mostu. Vlomilci niso našli ničesar, ker Pevec še ni imel svojih stvari v hiši. S sekiro so razbili vrata ter poškodovali zid in stene.

Mleko.

Združene mlekarne, Vojaška ulica, nasproti belgijske vojašnice, sprejemajo zopet in to do 15. februarja nove abonente za mleko, ki se dostavlja z vozmi dnevno na dom in to v poljubni množini. Garantira se za popolnoma svež, čisto, pasterizirano mleko s približno 3.5 % tolšče. Naro a se lahko tudi telefonično, št. 416. 329

Iz Ljubljane

u—**Odhod pukovnika Bogičevića.** V nedeljo je zapustil Ljubljano g. pukovnik Bogičević, ki si je v dobi svoj. dve in pol letnega službovanja v Ljubljani stekel obče simpatije. G. pukovniku želimo na novem službenem mestu v Zemunu obilo sreče in uspeha.

u— **Nova uprava Mestne hranilnice.** V ponedeljek je novi socijalistično-klerikalni upravni odbor Mestne hranilnice, kateremu predseduje inž. Štebi, prevzel od dosedanjega komisarja g. R. Kollmanna vodstvo tega zavoda.

u— **«Tri jerarha» v Ljubljani.** — Sinoči so slovenski radikali pod firmo radikalskega dijaškega društva «Slovenski Jug» priredili svojo prvo partijsko svečanost, katere klavern potek je najboljši dokaz kaj pomeni radikalska stranka v Sloveniji. Začetek je bil določen za 8. uro, toda še le okrog pol 10. ure se je nabralo toliko publike, da je mogel predsednik g. Jurković otvoriti svečanost, opravičujoč slab obisk, češ prihodnjič bo že bolje. Število posetnikov je doseglo končno število 95. Dijakov je bilo približno 20, med njimi 4 Slovenci, navzoč je bil «po dužnosti» gospod dr. Županič, nadalje g. dr. Gregorić iz Novega mesta. Iz uglednejših ljubljanskih meščanskih krogov ni bilo nikogar. Pač pa je bila korporativno zastopana redakcija Narodnega dnevnika z glavnim urednikom g. Železnikarjem na čelu. Pri buffetu so stregle gostom gospe Zarnikova, Bleiweisova in Svigljeva. Ko se je končal kratek umetniški program, se je družba kmalu razšla. Dr. Ravnihar je svojo odstotnost opravičil, ker se je odpeljal v Beograd.

u— **Zdravstveno poročilo za leto 1923.** Iz poročila mestnega fizikata posnemamo: Porok je bilo 806 in 74 več kot leta 1922. Rodilo se je 1472 otrok in 83 manj kot prejšnje leto. Od teh je bilo 55 mrtvorojenih. Umrlo je 1200 oseb, med njimi 432 tujcev v bolnicah. Umrljivost 21.8 pro mille. Umrljivost samih Ljubljančanov znaša 13.9 na tisoč. To število dosegajo le najbolj zdrava mesta. Mestna kanalizacija se je podaljšala le za 34 m dolgega kanala. Mestni vodovod se je vpeljal v 93 hišah, novih vodovodnih cevi se je položilo okoli tri tisoč metrov. Na dan se je porabilo največ 229, najmanj pa 134 litrov vode na osebo. V ljudski kopelji v Prečni ulici se je kopalo 26.149 v kopališču na Ljubljanici pa 17.658 oseb. Pri kopališču na Ljubljanici so se pokazale razne potrebe za adaptacijo. Vprašanje nove mrtvašnice še ni rešeno, dasi postaja vedno bolj akutno. Pobiranje smeti v mestu na sedanji način je velik higijenski nedostatek. Mestni fizikat je že stavil predloge. Delo na mestnem fizikatu so opravljali trije zdravniki z enim uradnikom, eno pom. gospodično in 2 slugi. (Najboljši dokaz kako malo je črnordeča koalicija v obč. svetu žrtvovala za izboljšanje zdravstvenih razmer v Ljubljani. Op. ur.)

Kino „Ideal“

prično četrtek 14. t. m. z predvajanjem filma

Norčave ženske

u— **Tedenski zdravstveni izkaz.** V času od 3. do 9. febr. se je rodilo v Ljubljani 29 otrok in sicer 13 moškega (1 mrtvorojen) in 15 ženskega spola; umrlo je v tem času 18 oseb, 13 moškega in 5 ženskega spola (6 tujcev). Smrtni vzroki: jetika 4, druge nalezljive bolezni 1, srčna hiba 2, drugi naravni smrtni vzroki 10, slučajna smrtna poškodba 1. Od nalezljivih bolezni je naznanjen 1 slučaj davice in 1 slučaj trebušnega legarja.

u— **Umrli v Ljubljani.** Včeraj so bili prijavljeni sledeči smrtni slučaji: Roza Linhart, zasebnica, 75 let. — Josipina Pečko, delavčeva žena, hiralka, 58 let. — Janko Vajda, žel. pristav, 44 let. — Uršula Orehovec, postrežnica, 47 let. — Anton Leskovec, delavec, 30 let. — Fr. Zevnik, delavčev sin, 5 mesecev.

Vsak dan koncert

Pozor, potujoči!

ciganske kapele pod vodstvom primaša **Janoša**

od 8. do 1. ure poroči

v kavarni „LEON“

Kolodvorska ulica 29.

Kavarna je odprta že od 4. uri zjutraj.

u— **Starešinska organizacija JDS** ima danes v sredo ob 18. uri v Narodnem domu (tajništvo JDS) važno sejo. Prosimo točne udeležbe. Predsednik.

u— **Priljubljena šentjakobska maškerada** bo letos v soboto 16. t. m. v Narodnem domu.

u— **Šentjakobska knjižnica** posluje od danes 13. februarja dalje v novih lokalih na Starem trgu 11, bivša leva Jesenkova trgovina in sicer vsak delavnik od 5. do pol 8. ure zvečer. Izposojajo se slovenske, srbohrvatske, češke, ruske, nemške, italijanske, francoske in angleške knjige. Na razpolago tiskani imeniki knjig. Kupujejo se knjige po najvišji ceni.

u— **Čevljarska obrtna zadruga v Ljubljani** naznanja svojim članom, da se vrši pomočniška preizkušnja v nedeljo, dne 24. t. m. Prijaviti se je do 19. t. m. v Hrenovi ulici štev. 4., zadružna pisarna. Načelstvo.

u— **Velik pustni korzo v Ljubljani.** Slavčeva maskerada 2. marca t. l.

u— **Pozor!** Kaj pa je danes tako živo, tako letanje in skakanje v vseh prostorih restavracije «Zvezde»? Ali se že spominjam! Danes se vendar vrši splošno tako priljubljeni natakarski ples v vseh prostorih restavracije «Zvezde». Za to taka nervoznost. Tedaj, danes na natakarski ples!

u— **Prihodnja plesna vaja T. A.** se vrši v petek dne 15. t. m.

u— **Policijske prijave prestopkov.** Od nedelje opoldan do pondeljka opoldan so bili na policiji prijavljeni naslednji slučaji: 2 zaradi tatvine, 8 zaradi kaljenja nočnega miru, 17 zaradi prestopkov cestnega reda, 3 zaradi prekoračenja policijske ure, 1 zaradi žaljenja straže, 1 zaradi nevarne grožnje, 6 zaradi prestopka kršenja pasjega kontumaca, 1 zaradi pretepa, 2 zaradi javnega pohujšanja.

u— **Brezsrčna mati.** Gostilničar Ložar Jernej je pri svojem stanovanju na Sv Petra nasipu št. 19. v Ljubljani našel zavitek, v katerem se je nahajalo živo dete ženskega spola, staro okoli 14 dni. Otroka so oddali v otroško bolnico, a brezsrčno mater išče policija.

u— **Aretiran je bil** včeraj radi prepovedanega povratka na Dunajski cesti bivši kolar Franc Wolf, doma iz Kočevja. Predan je bil radi raznih prestopkov sodišču.

u— **Pod streho in na toplo se je hotel spraviti** 59 letni mestni postopač Karel Weckermann. Dne 11. t. m. okrog osmih zvečer ga je aretiral stražnik Colarič na Bleiweisovi cesti, ker je nadlegoval mimoidoče ženske.

u— **Ročni kovček se je našel.** Lastnik se naj zglasi s ključkom v trafiki Blaž, Dunajska cesta 12.

Iz Maribora

a— **Orjunaši** so priredili v nedeljo izlet na Pragersko, kjer se je vršila prva izredno dobro obiskana prireditev tamošnjih nacionalistov. Navzočega je bilo tudi zelo mnogo preprostega ljudstva, kateremu je spregovoril dr. Šnuderl in prof Kenda. Prostorni restavracijski lokali so bili nabito polni udeležencev.

a— **Udruženje vojnih invalidov,** podružnica Maribor, priredi v soboto dne 16. februarja 1924 s pričetkom ob 20. uri v Götzovi dvorani plesni venček. Pokroviteljstvo prireditve je radevolje prevzel g. župan V. Grčar. Ker je namen prireditve dobrodelen, v pomoč najrevnejšim društvenim članom, vabi se prebivalstvo mesta Maribor brez razlike, da posetí ta plesni venček. Podprimo vsi vojne invalide, vdove in sirote, ki so najbednejši med nami in ki res zaslužijo javne pomoči.

a— **Mariborski tatovi so pričeli** zopet z živahnim delovanjem. Po mestu se klati neki Gačnik, ki je okradel gostilničarja Piška na Ruški cesti, dalje nekemu Berbiču iz avtomobila na cesti usnjeno suknjo, zopet drugemu štiri pare čevljev itd. Možakar si lajša pot na ta način, da obiskuje hiše in se predstavlja kot monter, ki si mora ogledati električne naprave. Okraden je bil tudi neki Simon Renač na Koroški cesti, kateremu so neznanci pri belem dnevu odnesli iz odprtega stanovanja obleko, srajce, 12 spodnjih hlač, suknjo, čevlje, fotografski aparat in še nekaj denarja. Neki delavec pa je prijavil policiji svojega sostanovalca tovariša, ki mu je čez noč odnesel pet hlač, suknjo in drugo obleko, katero so potem deloma našli prodano pri nekem zidarju.

Iz Celja

e— **Upravni odbor oficirskega doma celjske garnizije** objavlja v celjski «Novi Dobi», da je vest o oficirskem elitnem plesu dne 23. febr. prišla brez vednosti oficirjev celjske garnizije v javnost in da se ta prireditev ne vrši.

e— **Klub celjskih naprednih akademikov v Celju** je priredil v soboto dne 9. februarja debatni sestanek, na katerem so se pretresla važna vprašanja o bodočem delu kluba. Klub je sprejel tudi enkratno državno podporo, s katero bo ustanovil svojo 11. ljudsko knjižnico v Krogu pri Murski Soboti.

e— **Poroka.** Poročil se je g. Karol Borvar, vodja orglarske šole in hišni posestnik na Bregu pri Celju z gdč. Anico Jagrič, hčerko nadoficiala Jagriča v Kozjem.

e— **Ljudsko vseučilišče v Celju** je sporazumno s celjsko podružnico Jugoslov. Matice omogočilo, da se vrši v tekočem tednu več predavanj s skioptičnimi slikami o Bosni v risalnici deške meščanske šole. V ponedeljek in torek popoldne je predaval gimn. ravnatelj Jeršinovec svojim dijakom, v četrtek dne 14. febr. ob 20. uri bo predočil isti predavatelj odraslim lepi del naše jugoslovanske zemlje. Med tem časom pa se vršijo ista predavanja tudi za ostale celjske osnovne in strokovne šole. Malenkostna prostovoljna vstopnina je namenjena Jugoslov. Matici, ki je dala filme na razpolago.

e— **Gospodinjska šola v Celju,** ki se otvori dne 18. febr., bo gojila pouk v gospodinjstvu v vseh panogah. Poučevalo se bo dopoldne in popoldne. Ker nima začasno še internata, bodo stanovale gojenke zasebno, oziroma pri starših. Vse gojenke bodo imele v šoli le skupni obed. Vpisovanje gojenk je v sredo dne 13. febr., v četrtek dne 14. febr. dopoldne v ravnateljevi pisarni dekliške meščanske šole.

Vražje informacije

Ljubljana, 11. februarja.

Gospod Božidar Ž. je hodil po mokrih ljubljanskih ulicah in po glavi so mu rojile čudne misli. Domišljal si je, da je nekak premikajoč se informacijski biro, spravljen pod solidno črno suknjo, še solidnejšim klobukom in tičeč v neverjetno dolgih nesolidnih čevljih. Informacije... ah, kako so včasi ljudje nadležni. Komaj je gospod Božidar tisto jutro stopil iz veže na cesto, ga je ustavila šentviška mlekarica in ga na svoj uljudni način vprašala, po čem oddaja njemu mleko v hiši njena draveljska tovarišica. Pojasnil ji je gospod Božidar enako uljudno, da mu je žal, da ne ve, ker se briga le za vinske cene...

Podal se je na to v kavarno, kjer je, lej šmenta, ročno prisedla k njegovi mizi gospa, očividno iz province, gospodu Božidarju na videz neznana. Aha, najbrž hoče informacij. In je gospa resnično kar brez uvoda zahtevala pojasnil: kako se kaj godi Tončku in Minki, na to pa brez odgovora na vprašanje prišla k intimnosti, ali se bo pri Špelci res kmalu oglasila štorklja. Končno ga je gospa počastila kar z najbolj ljubkim vprašanjem: «Reci, Mihec, in ne drži se tako čudno, ali ni bilo presrčkano takrat, ko sva si še midva pomežikovala?»

Na vsa ta hitro zdrdrana vprašanja je gospod Božidar le zijal. V glavi mu je burno rojilo. Brskal je nagio po mladosti nazaj, toda zaman, obruzka lepe neznane znanke ni našel v velikem ogledalu svojih spominov. Nujna posledica tega pomisleka je bila tiha ugotovitev, da ne pozna nikakega parčka Tončka in Minke, da svojo ženo kliče za Milko in se zatorej pri kaki Špelci ne more oglašati štorklja, da on ni Mihec, temveč Božidar, samo žena mu včasih reče kako drugače... Tudi ne bo držalo, da bi si bila z lepo neznanko kdaj pomežikovala. Kkušal je vse to dopovedati v primernih izbranih besedah, kar mu je šlo po sreči. Gospej se je tedaj raztegnil obraz, hitro je plačala in odšla.. O te zmotne informacije!

Gospodu Božidarju pa se je storilo milo pri srcu in je obžaloval, da ni nikdar mežikal s to prijazno gospo. Rezultat njegovega premišljevanja je bil, da se je odpravil v gostilno, kjer ga je zajela vesela družba in še druge s to stvarjo zvezane okolnosti. Kako naglo je potekal dan, prišel večer in končno je policijska ura odpravila gospoda božidarja ginjenega in vinjenega na cesto.

Ob enajstih zvečer. Gospod Božidar se je prizibal pred Union, se ustavil in si radovedno ogledoval fijakerja. Ta, ne bodi len, se je čepeč na kozlu predramil iz letargije, da je skočil na tlak in pripravno s poklonom potisnil gospoda Božidarja v voz. Gospod Božidar je skrajno presenečen nad tako postrežljivostjo skušal protestirati, toda radi pročudnega zapletanja jezika ni našel primernih odklonilnih besed. Končno se je vdal v usodo in na izvoščkovo vprašanje kam naj ga potegne, segel v žep in mu pomolil vizitko z naslovom pod noso.

Tako se je pripeljal do domačih vrat, plačal izvoščka in se odkobacal skozi vrata. Ko se je majal po veži in stopnicah v svoje nadstropje, se mu je kljub meglenemu pogledu in delni odpovedi sluha in drugih čutov zdelo vse skrajno razburjeno. Kaj ne spijo? Ne. Na mah se odpro vrata prvega stanovanja, pa druga, pa tretja. Čuli so njegovo majanje po stopnicah, kakih pet žensk in moških se sedaj gnete okrog in hočejo tole nezaslišano informacijo: «Recite za božjo voljo, gospod Božidar, ali se res hočete ločiti?» Gospodu Božidarju tu odpovedo vsi informacijski talenti. Kako pa to? Zdaj mu škodoželjni sostanovalci hitijo dopovedovati, da je žena Milka zjutraj po njegovem odhodu z doma obletela vse stranke v hiši ter med silnimi solzami vsakemu in vsem v hiši dopovedovala, da je zdaj vsega konec. Gospodu Božidarju se začne jasniti v glavi, posebno še, ko mu sostanovalci pokličejo v spomin, da je davi ob dveh zjutraj med glušečim hrupom sam sprožil v ženini in svoji glavi to idejo ločitve in jo tudi dejansko temeljito obrazložil. Zjutraj, ko se je prespal, je šel po ljubljanskih ulicah, kakor smo že zgoraj popisali...

Nekam čudno ga dirnejo zdaj te informacije sostanovalcev, posebno še, ko mu stari hišni prijatelj in sostanovalec Joža s stanovanjskim ključem miglja pred nosom ter mu razodeva, da je žena Milka, njega, Jožeta, zjutraj zaupljivo izpraševala, kateri advokat je tako kole za slučaje zakonskih pravd in ločitve najbolj na glasu. Joža zdaj tudi zaupa gospodu Božidarju, da je žena Milka iskala zaščito na policiji, kjer je povedala, kako gospod Božidar z njo ravna, popoldne pa naložila svoje stvari v tri kovčege ter se z večernim vlakom odpeljala nazaj pod okrilje rodnega doma, doli nekam okrog Logatca, odkoder jo je gospod Božidar pred desetimi leti kot skrajno zaljubljeni ženin vpregel s seboj v zakonski jarem.

Gospod Božidar je prvi hip presenečen nad tolikimi dogodki dneva. Končno zamahne z roko in se odpravi v sobo in v zakonsko postelje. Sam, zapuščen. V glavi mu roji od informacij, toda sklep v njegovem srcu je gotov: prisiljen bo pomežikovati, če bo le še nanesla prilika, da se sestane z neznano znanko, ki je bila dopoldne v kavarni tako ljubezniva...

Ali ste že poslali naročnino za „Jutro“?

Vremensko poročilo

Ljubljana 12. februarja 1924. — Ljubljana 306 nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padavina mm
Ljubljana .	7.	763 9	1·0	sev. zapad	sneg	7·4
Ljubljana .	14.	754 5	2·3	„	„	—
Ljubljana .	21.	755 1	1·2	„	„	—
Zagreb . .	7.					—
Beograd .	7.	751·1	1 0	brez vetra	oblačno	8 0
Dunaj . .	7.	758 0	—2·0	zapad	megla	1 0
Praga . .	7.	753·5	—2·0	sev. zapad	„	0·1
Inomost .	7.	751 2	—1 0	brezvetra	oblačno	—

V Ljubljani barometer nestan, temper. višja. Solnce vzhaja ob 7·09, zahaja ob 17·10.

Dunajsko vremensko poročilo 12. febr. V zapadnih delih Avstrije je prevladovalo jasno, v vzhodnih pa oblačno vreme. Mraz je segal proti jugu do Donave. Napoved za 13. febr.: Večinoma oblačno brez pomembnih padavin. Temperatura vsled pomanjkanja važnih meteorologičnih poročil negotova.

Iz življenja in sveta

Smrt berlinske slonovke

Berlinski zoološki vrt se je celih 29 let ponašal in dičil z občudovanja vredno slonovko, ki je bila ljubljenka starih in mladih Berlinčanov. Žival je prišla v svojem šestem letu s Hagenbeckovimi nubijskimi karavanami iz Afrike v Nemčijo in je kmalu postala popularna kakor malokateri človek v njenih letih. Saj je ostala, da postane pravo čudovišče svojega rodu. Bila je sijajno zdresirana in je znala vrteti lajno, balansirati na steklenicah in voziti kolo. Toda nesreča je hotela, da je slonovka morala izpremeniti smer svojega življenja. Od Hagenbecka jo je kupil berlinski zoološki vrt, ki je razkazoval žival svojim obiskovalcem kot pristen tip afriškega slona.

Lani je slonovka obolela. Otekati so ji začele zadnje noge in živinozdravniki so ugotovili, da trpi na vnetju žil. Ker je slon dandanes dragocena žival, so Berlinčani storili vse, da bi staruho ohranili pri življenju. Delali so z njo kakor postopajo ljudje z bolnikom. Dnevno so jo obiskovali najbolj vešči živinozdravniki ter so jo zdravili. Žival je bila sprva potrpežljiva, pozneje pa je postala nezaupljiva in ni pustila nikomur več do sebe. Žile pa so se ji bolj in bolj odpirale in žival je izgubila velike množine krvi ter je pred par dnevi končno crknila.

Mrtvo truplo slonovke so dali v zoološkem vrtu obducirati, da se dožene, kaj je bil vzrok njenega pogina. Asistent na veterinarski fakulteti v Berlinu dr. Hock je žival raztelesil. Službniki, ki so mu pomagali pri tem delu, pa so se čudili velikosti njenih notranjih organov. Srce je imela tako veliko kakor kolo švicarskega sira, jetra so bila velika kakor kolo od avtomobila, pljuča pa še mnogo večja. Žolča je bilo za približno tri litre. Zdravnik je ugotovil, da je slonovka poginila vsled izkrvavitve.

Meso slonovke je neporabno in se je moralo zakopati, kosti pa so v zoološkem institutu prekuhali in jih bodo sestavili za muzej. In ker so Berlinčani svoji živali bili vdani s celim svojim srcem, se sedaj bavijo z mislijo, kako bi se dala ohraniti vsaj koža slonovke. Radi bi jo našopali, ki jih bo spominjala na lepe stare čase, ko so imeli z živaljo svojo zabavo. Izgubo staruhe obžalujejo Berlinčani posebno z vidika denarnih žrtev. Par slonov, samec in samica namreč staneta danes ogromno vsoto 35 tisoč zlatih mark. Obiskovalci zoološkega vrta sedaj iščejo mecena, ki bi žrtvoval toliko denarja, da jim nadomesti poginulo slonovko, ki bi lahko dočakala vsaj 100 let, kakor je to običajno v njenem rodu.

Beg v kopalnem plašču

Dunajska policija je prošle dni imela opraviti z nenavadnim slučajem pobega mlade neveste. 23 letni brnski trgovec Ernest Stauber je bil že dve leti zaročen z nekim 20-letnim dekletom. Dekletovi starši izprva niso nasprotovali zaroki in so popolnoma soglašali z ženinovo namero, da njihovo hčerko poroči. Stvar pa se je zasukala, ko se je doznalo, da se je mladi trgovec vdal lahkomiselnemu življenju, da popiva noč in dan po barih, se zabava po varijetejih in pohajkuje v družbi sumljivih žensk. Razveljavili so torej zaroko svoje hčerke z mladim pustolovcem in so poslali svojega otroka na Dunaj k sorodnikom, kjer naj bi se dekletova ljubezen do Stauberja ohladila čimprej mogoče.

Dekle se je odpeljalo na Dunaj in se nastanilo v VI. okraju, kjer je imelo za gospodarja nekega klavirskega virtuoza, za nadzornico pa neko gledališko igralko. Stauber je doznal, da so roditelji poslali dekleta na Dunaj samo zaradi tega, da se otresejo njega. Prišel je zato na originalno misel in je pritisnil na svoje starše. Zahteval je, da morajo za vsako ceno izposlovati povratek dekleta z Dunaja in obnovitev prejšnjih zvez z njim. Ako se jim to ne posreči, je dejal, da si bo končal življenje potom samokresa.

Stauberjevi starši so se sinove grožnje prestrašili. Ker je stari Stauber po poklicu častnik in bi mu bil tak dogodek v rodbini neljub, se je dal speljati na led in je pregovoril tudi svojo ženo, da se odpeljejo skupaj z sinom na Dunaj, kjer bodo skušali dobiti dekleta v svoje roke. To se je tudi takoj zgodilo. Oče, mati in sin so jo nekega jutra mahnili na Dunaj. Nastanili so se v hotelu in so par dni opazovali hišo, kjer se je Ernestova bivša zaročenka dolgočasila v pregnanstvu. Bivšemu zaročencu je postalo to čakanje neznosno ter se je, da prej izsili njeno izročitev, poslužil fingiranega samomora pred stanovanjem, v katerem je živelo dekle. Oče in mati pa, v strahu za življenje svojega sina, sta se odločila za nenavadno pustolovščino. Ernestova mati se je podala pred dekletovo stanovanje ter je začela stokati in javkati, da žene lepa Lilijana, kakor se je imenovala Ernestova bivša nevesta, njenega ljubega sina v smrt. Lilijana je bila ta čas baš v kopeli. Stokanje jo je tako presunilo, da je ostavila vodo, se ogrnila samo s plaščem in šla z ženinovo materjo pred hišo, kjer je čakal avtomobil z Ernestom.

Ko je dekle pokukalo skozi okence v avto, so se vrata nenadoma odprla in mladi Stauber je dekle potegnil k sebi, zaprl vrata in ukazal šoferju, naj krene z mesta. To se je takoj zgodilo. Kmalu je bil avtomobil v največjem diru. Ernestova mati pa se je med tem vrnila v stanovanje in je prosila dekletovo gospodinjo za Lilijanino obleko, katero je tudi dobila. Nato je najela drug avto in se odpeljala za sinom in njegovo ljubico.

Stauber je najprej hotel zdirjati z dekletom kar čez avstrijsko mejo. Šele na pritisk bivše zaročenke se je udal in pristal na to, da se izkrcata v nekem dunajskem predmestju, kjer je stanoval Lilijanin stric. Odložil je svoj zaklad v strićevem stanovanju in obljubil, da se naslednjega dne vrne ponjo, da se skupaj odpeljeta domov, v paradiž ljubezni.

Naslednjega dne pa Ernesta ni bilo k dekletu. Policija, ki je bila obveščena o manevru mladega pustolovca in njegovih staršev, je Stauberja aretirala in ga spravila pod ključ, dekleta pa je vrnila v oskrbo, kateri so jo zaupali njeni roditelji. Nesrečni Romeo premišlja sedaj posledice svoje ljubimske dogodivščine v zaporu, njegova Julija pa je tudi v kletki in mu ne more pomagati.

× **Lenin proglašen za «nesmrtnega člana sovjetov».** Iz Moskve poročajo, da se je vršila v petek žalna seja moskovskega sovjeta v spomin Lenina; Kamenev je podal kot zastopnik predsednika sovjeta ljudskih komisarjev Rykova splošno poročilo, potem je govorila Leninova vdova, Lunačarskij in znana Klara Zetkinova. Nato je proglasil moskovski sovjet Lenina za večnega člana moskovskega sovjeta, kot delegata delovnega ljudstva v Moskvi. V vseh delavnicah, zavodih, šolah, v vseh javnih poslopjih bodo plošče s citati iz Leninovih spisov in govorov.

× **Zanimiva sekta.** Zanimiva sekta so ameriški Quakerji, ki so nastali v 17. stoletju v Angliji. Njihov ustanovnik je Jurij Fox, ki je učil, da vpliva božji duh nanavnost na posamezne duše in da jim včasih podeljuje neko tresenje (odtod ime Quaker = tresoči se). Quakerji so pošteni ljudje, ki ne poznajo ne svetinj, ne obredov; njihovo življenje je preprosto, odklanjajo prisego, igre, orožje, ples in likerje. Na svojih shodih padajo često v neko pobožno ekstazo: nekdo izmed njih se začne tresti, kar smatrajo za znamenje vpliva božjega duha; dotičnik začne pridigovati in izreka včasih tudi prerokbe. William Penn, eden izmed najznamenitejših Quakerjev, je dobil l. 1861. od kralja Karla II. v dar pokrajino v Ameriki, ki se še danes imenuje po njem Pennsylvania. Sem so se Quakerji preselili. Vplivali so znatno na Anglijo in Ameriko in so podpirali zlasti gibanje za odpravo suženjstva.

× **Rdeč sneg.** V Norveški so prošle dni imeli redek pojav: padal je rdeč sneg. Seveda ni bil ta sneg nikakšno čudo, ker so Norvežani vajeni tega, da se večkrat dvigne v zrak rdeč prah, kateremu sledi pozneje barvasta padavina.

× **Nova angleška puška.** Angleško vojno ministrstvo je sklenilo zamenjati vse puške tipa «Luis», ki so se dozdaj vporabljale v britanski vojski, s puško tipa «Browning». «Browning» je nekake vrste mitraljeza, sestoji iz 15 delov in izstreli v eni minuti 960 krogel. S to puško se Angleži sedaj pripravljajo na svetovni — mir.

× **Konec belgijskih trdnjav.** Iz Brusija poročajo, da je belgijska vlada sklenila opustiti trdnjave Anvers, Namur in Liege, ki so bile v svetovni vojni radi nemške okupacije Belgije tako na glasu. Trdnjave se opuste poglavitno radi stroškov.

× **Podmornica vidna tudi pod vodo?** Če smemo verjeti senzacijonalnim vestem italijanskih listov, je inženjer Leander Guglielmotti po dolgih poizkusih prišel do iznajdbe, ki omogoča opazovanje podmorskih čolnov tudi pod vodo. S tem je baje napravljen podmornicam konec.

Kraljestvo mode

V pričakovanju pomladi

Na parketih je seveda še ne pričakujejo. Tam še vedno dominirajo mamljive in frivolne melodije modernih plesov, tam so še vedno sredi uživanja zimskih naslad in dobrin, ne mislijo na konec vsega tega sijaja in ga ne žele. Pomladi pa pričakujejo in se mrzlično pripravljajo nanjo neštevilni modni saloni vseh kontinentov, v prvi vrsti v metropoli modnega sveta, v še vedno diktatorskem Parizu. Noč in dan ugibajo, kaj naj nudijo razvajeni in nikdar zadovoljni stvariel, ki je znana pod vsakdanjim imenom «ženska», ko bo zahtevala po končanem predpustnem rajanju novih stvari, novih sredstev za poděrtavanje svoje lepote in za vzbujanje — zavisti svojih sester. Ni lahek ta problem, saj je moda nudila v zadnjih letih toliko sprememb, toliko novotarij, da je težko izmisliti sedaj kaj novega, kar pa bi obenem ustrezalo današnjemu okusu in današnjim naziranjem. Zato se pojavljajo spremembe več ali manj le v nijansah, ki pa so vendar toliko izrazite, da vtisnejo obleki novo noto.

Samoumevno stopajo v ospredje ulične toalete. Za spoznanje krajše so od zimskih družabnih in večernih, plašči pa so še vedno tako dolgi, da pokrivajo tudi rob krila. Redkejši, a še vedno moden bo tričetrtinski angleški paleto. Pomladanski «štimungi» odgovarjajoč so jopice kostumov mladostno kratke. Dolžina znaša 60 do 80 cm, pač po velikosti dame. Linija je vobče ravna, na bokih se prilagajoča. Smoking in bolero prevladujeta, dobivata pa močnega rivala v jopici z valovitim nastavkom (Schössl), ki je tem nevarnejši, ker je lahko, posebno pri damah srednje velikosti, nadvse gracijozen.

Fazona pri jopicah je skoro brez izjeme dolga in ozka, z ozkim, zadaj pokoncu stoječim ovratnikom, torej nekakšna spojitev francoske in angleške fazone. Bele čipkaste podvratnice in stranske pentlje ostanejo še naprej. Krila pri kostumih so še vedno pretežno ozka, ovijajoča se, poleg njih pa tudi z oddelki zloženimi v gube. Pri vseh pa še dominira ravna linija. Kostum mora odlikovati slej ko prej plemenita in hotena priprostost, ki daje pomladanski bujnosti in pestrosti koncesije le v toliko, da dopušča živobarvne obrobke in našive. Dopustna je tudi kombinacija dveh harmoničnih barv, kar učinkuje prav osvežujoče in oživljajoče.

Ko pa bo enkrat pomladno solnce jopice končnoveljavno pregnalo v omare, se bo začel zanimiv boj med ravno in zvončasto linijo. Kakor prorokujejo iz Pariza, ni dvoma, da bo borba končala s kompromisom. Osnutki pariških salonov kažejo obleke, pri katerih prideta na svoj račun i ravna i zvončasta oblika. Učinkovitost in rafiniranost te kompromisne kombinacije sta naravnost frapantni.

Pomladanski rokavi so dolgi, po večini ozki, od zapestja navzdol zvončasti, izrezek okrog vratu majhen, da res prav majhen. Oblačile pa se boste tudi pomladi na sedanji način, na smukavski ali pa ovijalni. Bela angleška bluza z deškim ovratnikom in črno ali barvasto pentlijo ali žoltim želejem bo bluza za sportkinje, a kakor je to v zadnjih letih že običajno, gotovo tudi za ulico.

Za glavo diktira pomladna moda klobuček z malimi kraji, dočim je glede oblike prepuščen prost razmah fantaziji in okusu nosilke. Ročne torbice se gibljejo v ekstremih: ali so prav velike kakor cekarji, ali pa prav majhne, da ne spraviš v njo niti poštenega robca. Dežnik je slejkoprej takozvani «ombrella», kratek in debel z ročajem, v katerega spravi velemestna krasotica celo prodajalno lepotil od pudra in šminke do pilice za nohte. Večine tega pa Vam, moje drage sestrice, ne bo treba, saj ste že itak lepe in zapeljive.

Pa da končam: Glavna zahteva mode ostane tudi pomladi čim večja priprostost, okusna in gracijozna, pa zato tem bolj očarljiva. **Novska.**

Zmaga volana

Kakor je razvidno iz pariških modnih poročil, je v boju, ki se je bil celo časno med gladkim, tesnim krilom in zvončastim, proti koncu sezone prevladal pri večerni toaleti volan. Bolj v utečenje radovednosti naših prijateljic kakor v njih pouk in v posnemanje — saj za to bi bila že prekasno — prinašamo danes zopet dva posnetka iz francoskih časopisov. Baje sta obe toaleti vzbudili splošno pozornost in priznanje, ko sta nastopili v njih dve igralki na nekem pariškem odru

Praznik sv. Vlaha v Dubrovniku

Dubrovnik v začetku februarja.

Sv. Vlaho (Blaž) je «parac» (zaščitnik) Dubrovnika. To vidiš pri vsakem koraku: sv. Vlah je v dubrovniškem grbu, kip sv. Vlaha je na zunanjih in notranjih mestnih vratih, nov kip od Meštrovića čaka na odkritje, sv. Vlah je na občinski hiši, sv. Vlah je v knežjem dvoru, vse mesto je polno sv. Vlaha. Njegov praznik dne 3. februarja ni samo cerkven praznik, temveč za časa dubrovniške republike je bil državni praznik in še danes je to velik narodni praznik za Dubrovnik in okolico, največji praznik celega leta. Dubrovčani so silno ponosni na svojo slavno preteklost, moderni demokratski nazori se tukaj še niso uveljavili, razni konteji, markiji in drugi gospari se držijo svojih naslovov; na praznik sv. Vlaha uživajo v spominih na staro slavo. Cerkev in občina, meščanstvo in kmetje iz okolice tekmujejo, da se «fešta» vrši kar najbolj dostojno in sijajno. Občina dovoli večji znesek za proslavo, dva ugledna meščana prevzameta kot «festanjula» skrb za aranžman in žrtvujeta še iz lastnega žepa, da bi nadkrilila prejšnje prireditelje.

loru» (svečnico). Vse mesto je v za-

Slavnosti se začnejo že na «kandestavah, državne barve se menjavajo z modro - rdečo dubrovniško zastavo. Zlasti glavna ulica «Placa kralja Petra», po domače «stradun», je prepletena z lovorjem in drugim zelenjem, okna so okrašena s cvetlicami in preprogami. Mnogo ljudi gre v cerkev sv. Vlaha. Lepa baročna stavba je znotraj okrašena z zavesami in preprogami. Pred oltarjem kleči vrsta pobožnikov kakor pri obhajilu. Dubrovnik jim polaga obroč z dvema gorečima svečama okoli vratu. Tako se vrsti vrsta za vrsto: moški, ženske z otroci na rokah, delavci, meščani in gospari, tudi takšni, ki sicer niso na glasu prevelike pobožnosti. Očividno spada k dubrovniškemu bontonu, da se dobi blagoslov sv. Vlaha.

Zvečer igra na stradunu vojaška godba; svečano razsvetljavo, ki nekoliko šepa vsled obrabljenih in oslabelih strojev električne centrale, podpirajo sveče na oknih in rakete z balkona stare «dogane» (carinarnice). Sokolsko društvo ima slavnostno akademijo s plesom. Občinstvo je napolnilo obsežne društvene prostore do zadnjega kotička — seveda po dubrovniški navadi šele dve uri po napovedanem začetku. Nastopil je oddelek ženskega naraščaja z ljubko ritmično vajo «Večer na Savi», članice so izvajale ritmične vaje z lovorjevimi venci, sokoliš je deklamiral pesmico «Sokoliću», za skupinsko prosto vajo «Deveterka» moškega naraščaja je sledila enodejanka «Skup» (skopuh) iz dubrovniškega življenja XVI. stoletja, konec pa so tvorile žive slike «Borba i oslobodjenje». A to je bil le konec akademije. Pravega konca prireditve nisem dočakal. Bil sem eden prvih, ki sem odšel: srečaval sem pri vhodu nove goste, ki so šele prihajali. Prav po severnjaško sem se čudil, da je mnogo nežne mladine ostalo še čez polnoč. A tudi to spada med južne navade, da se družabno življenje vrši v pozni noči.

Dan sv. Vlaha je napočil v prazničnem lepoti, kakor da nas hoče odškodovati za prošle tukaj sicer nepoznane zimske dni. Nebo je jasno in čisto, morje mirno in gladko. Na obzorju se prikaže in hitro približuje velik ameriški parnik «President Wilson», mnogobrojne zastavice nedeliske zastavne gale se bliščijo v jutranjem solncu. Od vseh strani vro okoličani v mesto. Po državni cesti od Gruža se giblje cela procesija, 12 zastav se vije nad glavami, puške in «tromboni» (širokocevne pištole) pokajo. Na «Boninovem», ki je zaradi divnega razgleda na morje dobilo ime «Bella vista», se ustavijo. Dvanajst zastav se tukaj na meji pokloni Dubrovniku; zopet jih dvignejo in nadaljujejo svojo pot v mesto. Pred cerkvijo sv. Vlaha se poklonijo beli zastavi sv. Vlaha in se pozdravijo z zastavami, ki so prišle z druge strani in v mesto. Potem izginejo v cerkev k službi božji.

Medtem prihaja vojaška godba, vojaštvo, sokolska godba, Sokoli, Orjuna in druge korporacije pred stolno cerkev Blažene Gospe. V tej cerkvi so ta dan izstavljene relikvije v dragocenih posodah in umetniško izdelanih škrinjicah. Relikvijar te cerkve je izmed najbogatejših na svetu. Te relikvije se nosijo v Vlahovski procesiji, ki se začne ob 11. dopoldne. Škof sam nosi dragoceno bizantinsko krono z glavo sv. Vlaha, štirje duhovniki nosijo škrinjo s pletenjem, v katero je Marija povijala dete Jezusa, okoli 20 drugih duhovnikov nese razne druge relikvije, n. pr. roko sv. Vlaha, vdelano v zlato z dragulji itd. Četudi bi se zgodovinska istinitost posameznih relikvij težko dala dokazati, pa imajo škrinjice in posode brezdvomno umetniško vrednost, ki se je že pred vojno cenila na milijone.

Lep je pogled na procesijo, ko gre po stradunu: Okoli 30 zastav se počasi premiče, vsaka obdana od svojih občanov, visokih dalmatinskih postav v narodnih nošah s telovniki in gamašami z zlatom prepletenimi, ženske z zlatimi verižicami okoli vratu. Obe strani ulice sta natlačeno polni občinstva, deloma radovednežev, deloma pobožnikov, ki poljubujejo relikvije, katere duhovniki radodarno ponujajo na obe strani. Na balkonu dogane stoje izbrani protežiranci, ki so po znancih dobili pristop; velik kinematografski aparat se trudi, da vlovi najslikovitejše prizore. Drugi so si priborili prostor na terasi pred občinsko hišo. Angleži-amaterji se sučejo med ljudmi in iščejo prostora za fotografiranje. Slišiš vse svetovne jezike: angleški, ruski, francoski, italijanski, nemški i. dr. Praznik sv. Vlaha ima tudi praktičen pomen za današnji Dubrovnik: privabi tujce in takorekoč otvarja pomladansko sezono.

Popoldne je bila velika tombola, potem slovesen razhod zastav. Okoličani so se vračali domov. Zvečer zopet godba in umetni ogenj, v noči pa «maškarani veljun» v mestnem gledališču.

Še eno posebnost ima praznik sv. Vlaha: za ta dan se izdaja poseben list «Škaram» (škaram pomeni žrebelj za veslo na čolnu), kakor naši Sredliščani za pust izdajejo «Sršena». V tem satiričnem listu se obdelujejo vsi znani Dubrovčani več ali manj duhovito in drastično. Jezik je domača «dubrovčina» n. pr. Telegram iz Graca: «Arivo sam do kutnjaka, lunkve do godine finivam ezam od dentiste, ali sikuro. Kristo.» (Cika na večnega študenta.) **F. V.**

Gospodarstvo

Nazadovanje živinoreje

Iz podatkov ministrstva za poljedelstvo in vode o naši živinoreji za zadnja leta je razvidno, da se je število raznih vrst živine v naši državi lani napram l. 1922. zmanjšalo. Izvzeta so le goveda, katerih število se je nekoliko pomnožilo.

Število konj v naši državi je znašalo: leta 1919. 1,008.980; l. 1920. 1,458.000; leta 1922. 1,043.448; l. 1923. 1,034.139 komadov. Največje je bilo število l. 1920., potem pa je stalno nazadovalo. Razen v Bosni, Hrvatski in Južni Srbiji je padlo lani napram l. 1922. število v vseh drugih pokrajinah. Dosleden porast števila v zadnjih treh letih izkazuje Južna Srbija. Stalno pa se manjša število v Vojvodini. V Sloveniji je bilo nastopno nazadovanje: leta 1921. 58.438; leta 1922. 58.753; leta 1923. 49.748 komadov. Največje število konj je bilo v letu 1923. v Hrvatski in sicer 337.657.

Goveja živina izkazuje lani napram l. 1922. majhen porast. Leta 1919. je bilo v celi državi 3,319.148 glav; leta 1920. 5,498.600; leta 1921. 4,837.334; leta 1922. 4,008.920; leta 1923. 4,053.115. Lani je bil torej v splošnem porast goved kljub predhodni suši, ki je močno oškodovala živinorejo, toda porast je tolik le na računu Bosne, kjer se je število izredno pomnožilo, dočim je v vseh drugih pokrajinah več ali manj padlo. V Sloveniji je bilo nazadovanje nastopno: leta 1921. 478.115; leta 1922. 389.286; leta 1923. 348.259 glav. Goved je bilo lani največ v Bosni in sicer 1,106.969 glav.

Ovac se je naštelo v državi: l. 1919. 5,217.923; leta 1920. 9,771.000; leta 1921. 6,806.346; leta 1922. 7,820.704; leta 1923. 7,542.110. Padec števila napram l. 1922. je torej razmeroma majhen. Število je padlo v vseh pokrajinah razen v Bosni, kjer se je za malenkost pomnožilo. Največ se peča z ovčjerejo Severna Srbija, ki je naštela lani 2,255.939 ovac. V Sloveniji se je število zmanjšalo nastopno: leta 1921. 75.008; leta 1922. 69.453; leta 1923. 59.345.

Koze: leta 1919. 1,200.296; leta 1920. 2,448.000; leta 1921. 1,546.649; leta 1922. 1,728.408; leta 1923. 1,681.219. Padec števila izkazujejo vse pokrajine razen Južne Srbije in Bosne, kjer se s kozjerejo najbolj pečajo. V Bosni so našteli lani 579.477, a v Južni Srbiji 487.053 koz. Število koz v Sloveniji je padlo: leta 1921. 23.610; leta 1922. 18.190; l. 1923. 14.797.

Zlasti znatno padanje števila izkazujejo svinje. Leta 1919. 2,742.523; leta 1920. 4,849.000; leta 1921. 3,283.135; leta 1922. 2,902.399; leta 1923. 2,577.704. Število je padlo v vseh pokrajinah, najznatnejše v Severni in Južni Srbiji ter precej tudi Sloveniji. Največ se pečajo s svinjerejo v Hrvatski, kjer se je naštelo lani 833.973 svinj, potem v Severni Srbiji 627.781 in Vojvodini 505.383. V Sloveniji je zaznamovati nastopno oslabljenje števila: leta 1921. 302.581; leta 1922. 268.396; leta 1923. 261.566.

Istotako je padlo lani število perutnine v naši državi, in sicer v vseh pokrajinah, vendar je padec povsod razmeroma majhen, večji je le v Crni gori. V Sloveniji se je naštelo: l. 1921. 1,055.822; leta 1922. 816.406; leta 1923. 805.569.

Zanimivo je, da je bilo število raznih vrst živine v naši državi največje v letu 1920., a je naslednja leta znatno padlo. Porajajo se dvomi, da je štetje v letu 1920. zanesljivo. Sicer je nazadovanje razumljivo, ker so slabe letine krmil tirale prebivalstvo v to, da je odprodajalo živino in da se je pri nas v zadnjih letih izvozilo izredno mnogo živine, vendar se nam tako velik padec števila iza leta 1920. ne zdi povsem mogoč. Kakor se zatrjuje, so padec števila svinj povzročile največ bolezni, ki najhujše razsajajo v Srbiji, kjer za pobijanje svinjskih kužnih bolezni zelo malo skrbe. V Sloveniji je splošno nazadovanje živine pač nedvomno v zvezi le s slabimi letinami. Lanska dobra letina pa je skoro gotovo v celi državi zopet oživila živinorejo.

Tržna poročila

Živinski sejem v Mariboru (13. t. m.) Dogon: 14 bikov, 190 volov, 279 krav, 7 konj in 3 telet; skupaj torej 493 glav. Povprečne cene za kg žive teže: voli debeli 13.50 do 14.75, poldebeli 12.50 do 13.50, plemenski 10.50 do 14.75, biki za klanje 9.50 do 12.50, klavne krave 11.25 do 13.25, plemenske krave 10.25 do 11, krave za klobase 8.75 do 10, molzne in breje krave 10 do 13.25, mlada živina 11 do 13.50 Din. Mesne cene: volovsko meso I. 24 do 25, II. 22 do 24, meso bikov in krav 19 do 20, telečje I. 32, II. 26, svinjsko sveže 30 do 40 Din. Dogon je bil za sedanji čas precejšen. Kupčija je bila slaba. Radi porasta dinarja je zastala kupčija z inozemstvom, kamor ni bilo danes nič poslano. Kupčevali so večinoma le kmetje med seboj.

Novosadska blagovna borza včeraj zaradi pravoslavnega praznika Tri Jerarha ni poslovala.

= **Pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe z Italijo.** Iz Beograda poročajo: V Beograd so prispeli italijanski delegati, ki bodo vodili trgovinska pogajanja z našimi zastopniki. Italijansko zastopstvo obstoja iz 20 članov, ki pa še niso vsi prisotni. Obenem s trgovinsko se bo sklenila tudi prometna pogodba. Istotako se bo zaključila konzularna konvencija, ker velja sedaj srbska, ki jo je Srbija zaključila leta 1879. Za vsako teh konvencij se bo izvolil odbor, ki bo delal ločeno in končno predložil rezultat plenumu. Nadalje se bo rešilo vprašanje medsebojnih kronskih dolgov in terjatev naših in italijanskih državljanov. V vseh ministrstvih, ki so interesirana na pogajanjih z Italijo, se pripravljajo potrebni podatki. Za podlago pri trgovinskih pogajanjih bo služil načrt carinske tarife, ki je bil izdelan v generalni direkciji carin, a še ni bil obravnan v narodni skupščini. Podrobnosti o trgovinski pogodbi še niso znane, a glasi se, da bo postavljena pogodba na temelju klavzule o največji pogodnosti. Italijanski delegaciji predseduje Luzioni, naši pa dr. Rybař.

= **Poravnalno postopanje nad eno najstarejših firm na Kranjskem.** Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Edvarda Dolenca, trgovca v Kranju, registriranega pod firmo: Franc Dolenc, trgovina z mešanim blagom v Kranju. Narok za sklepanje poravnave pri deželnem sodišču v Ljubljani je dne 15. marca ob 10. (soba št. 124). Rok za oglasitev najkasneje tri dni pred poravnalnim rokom. Omenjena firma je zelo stara in ima številne podružnice po Kranjskem. Vest o plačilnih težkočah je prišla za interesirance nepričakovano, ker se je smatralo, da je ta stara firma na trdni podlagi. Priznašali je vse ljubljanskih firm.

= **Občni zbori delniških družb.** Merkantilna banka v Kočevju ima redni občni zbor dne 24. febr. ob 11. uri v lastnih lokalih v Kočevju. Lesna eksportna in industrijska d. d. Maribor ima redni občni zbor dne 28. febr. ob 15. uri v lastnih prostorih v Mariboru.

= **V trgovinski register** so se vpisale nastopne firme: Juraj Antičević, trgovina z vinom na debelo ter drobno in deželnimi pridelki v Čevčah pri Dolenjem Logatcu; Ivan Zaje, trgovina z usnjem in čevljarskimi potrebščinami v Dobračevem; Ivan Comino, opekarna v Dragi; Franjo Nerad, gradbeno podjetje v Gabrju pri Celju; Ivan Zuri, trgovina z ogljem in lesom v Kočevju; Jos. Bedrač, trgovina z manufakturnim in modnim blagom na drobno in debelo v Ljubljani; Lovro Sebenik, trgovina z vinom, kuhanje malinovega soka, tvornica žganja, likerja in rumove esence v Ljubljani; Franc Kuralt, trgovina z lesom in ogljem v Kranju; Maks Prezelj, trgovina z mešanim blagom v Ložu; Anton Cingerli, carinsko posredništvo v Mariboru; Anton Luxa, mednarodni prevozi «Transporta» v Mariboru; Adam Marič, carinsko posredništvo in spedicija v Mariboru; Vilim Pick, trgovina z manufakturo na debelo in drobno v Mariboru; Poldi Čelik, komisionarno skladišče jeklarn Poldi - Hütte M Jarc v Mariboru; F. Janšar, pekarna v Železniku. Izbrisala se je firma Albin Drnovšek, trgovina z gradbenim materialom in rudami na debelo v Ljubljani ker je obratovanje prestalo.

= **Viljem Rohrman: Kmetijsko gospodarstvo.** Izšla je tretja na novo predelana izdaja. Knjiga je namenjena za kmetijske šole in praktične kmetovalce ter daje potrebna navodila, kako je gospodariti s premoženjem, da se ohrani in pomnaža. Razdeljena je v rastopna poglavja: 1.) gospodarsko premoženje, 2.) kmetijsko delo, 3.) uredba gospodarstva, 4.) kmetijske cenitve, 5.) gospodarski proračuni, 6.) kmetijsko knjigovodstvo. Predvsem je treba poudariti, da knjiga podaje navodila na podlagi praktičnih izkušenj in nam ne vsiljuje teorij. Pisec g. Viljem Rohrman, ki je eden naših prvih kmetijskih strokovnjakov, nam je porok da vzamemo to knjigo lahko z zaupanjem v roke. Knjiga ni preobširna, temveč v kratkem brez nepotrebnega besedičenja vsebuje vse, kar bi moral vedeti vsak kmetovalec. Po zaostalih krajih Slovenije razširjeno mišljenje, da sin ne sme drugače delati kakor oče, se mora nehati. Če bo naše kmetijstvo hotelo napredovati in se boljšati, se bo moralo vedno bolj modernizirati. Umni kmetovalec bo pridelal več in manj garal ter trpel. V tem pogledu se je v Sloveniji sicer tekom zadnjih dveh desetletij nedvomno dosti storilo, vendar pa smo še zelo daleč za kmetovalci naprednejših držav, n. pr. za Čehoslovaki, in to pač največ iz vzroka, ker je naš kmetovalec še vse preveč nezaupljiv in rad smatra vsako novo izkušnjo na polju kmetijstva za nekoristno novotarijo. Omenjena knjiga nam nudi dosti koristnih naukov, zato jo toplo priporočamo. Cena kartonirani knjigi je 26 Din in se dobiva pri založnikih Goričar & Leskovšek v Celju ter v vseh drugih knjigarnah.

= **Zagrebački zbor.** Ministrstvo za trgovino in industrijo je izdalo Zagrebškemu zboru uverenje, da ima tudi III. veliki vzorčni sejem, ki ga priredi Zagrebački zbor od 27. aprila do 5. maja t. l., značaj občne gospodarske izložbe in da se mu ta značaj tudi sedaj v polni meri priznava, kakor se je to zgodilo v primerih prvih dveh velikih sejmov.

= **Obrtno - industrijska izložba v Sarajevu.** Zveza obrtniških združenj v Sarajevu je sklenila, da priredi ob priliki vsesokolskega zleta koncem junija izložbo obrtnih in industrijskih izdelkov Bosne ter Hercegovine.

= **Otvarjanje obratov tujih državljanov.** Iz Beograda poročajo: Ministrstvo za trgovino in industrijo je doznalo, da mnogi inozemci brez predhodnega dovoljenja sklepajo v naši državi kupčije in otvarjajo obrate. Zaradi tega je ministrstvo za trgovino in industrijo dalo vsem oblastem navodila, da se v bodoče strogo drže predpisov za otvarjanje obratov tujih državljanov. Obenem je ministrstvo odredilo revizijo vseh dovoljenj, ki so jih prejeli inozemci od 31. marca 1921. dalje.

= **Dobave.** Oddelenje za mornarico v Zemunu sprejema do 1. marca ponudbe za dobavo 3000 jermenov za mornarske hlače. — Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se vrši dne 1. marca ofertalna licitacija glede dobave 200 ton koksa za livarne, pri upravi drž. monopolov v Beogradu istega dne ofertalna licitacija glede dobave 80.000 komadov desk za izdelovanje zabojev in pri generalni direkciji državnih dolgov v Beogradu dne 18. febr. ofertalna licitacija glede dobave 3 bobnov za žrebanje obveznic 2 in pol odst. rente za vojno škodo. Natančnejše se dobi v Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

= **Konkurz** je razglašen o imovini firme Macun & Fabiani, javne trgovske družbe v Mariboru. Prvo zborovanje upnikov je pri okrožnem sodišču v Mariboru dne 29. febr. ob 10. uri (soba 53). Oglasitveni rok do 10. marca. Narok za ugotavljanje istotam 21. marca.

= **Madžarski industriji vžigalic primanjkuje lesa.** Iz Budimpešte poročajo, da se pogaja madžarski kartel industrijcev vžigalic z jugoslovanskimi lesnimi trgovci glede dobave lipovega in jagnjedovega lesa. Madžarskim tvornicam vžigalic primanjkuje tega lesa.

Domače borze

Beograjska borza zaradi pravoslavnega praznika «Tri Jerarha» včeraj ni poslovala. Poročilo o zagrebški borzi priobčujemo danes na 2. strani.

Sokol

Sokolska župa Ljubljana I

V nadaljnjem poteku nedeljskega občnega zbora, o katerem smo poročali včeraj, je podal župni blagajnik br. Kocijan pregledno poročilo o blagajniškem poslovanju, ki je imelo preko 160.000 Din prometa. Svoje denarne obveznosti je večina društev poravnalo, le za župni Vestnik je premalo naročnikov. Br. blagajniku da občni zbor na predlog pregledovalcev računov absolutorij.

Starosta Sokolskega društva v Vižmi-gori br. Sevnik orише stanje svojega društva z ozirom na poročilo o župnem Vestniku, nakar br. urednik razložimači, da se poročilo nanaša na prejšnje stanje v društvu, ne na današnje. Župno statistiko in poročilo o katastru članstva je podal podstarosta br. V. Švajgar. Obrazložil je pomen statistike in katastra glede določitve poreza in eventualnih poškodb pri telovadbi, za katere dobijo odškodnino le oni člani, ki so pravilno javljeni v kataster. Število članstva v župi znaša preko 4500 in se kaže upadek za 550 članov, kar pa ni tragično, ker gre na rovaš čiščenja, ki naj se še bolj intenzivno izvede. Sporočilo se soglasno sprejme.

Temeljito in obširno poročilo poda br. župni nadzornik B. Drenik, ki je večino društev in okrožij med letom posetil. K sklepu je podal mnoge nasvete, ki naj jih društva uvažujejo, da bo napredek v bodoče še boljši nego je bil doslej. Njegovo poročilo je bilo sprejeto z viharnim aplavzom, kar dokazuje, kako si je poročevalec s svojim vestnim in neumornim delom pridobil simpatij v vsej župi.

Ko razloži br. dr. Pestotnik, kako si je Sokol I. zamislil slavnostno polaganje spominskih kamnov, kar se bo vršilo v binkoštih, sklene občni zbor, da v tem času ne priredi nobeno župno društvo kake lastne prireditve.

Sokola Muta-Vuzenica sprejme župa v svoje varstvo kot manjšinsko društvo.

Na predlog posameznih članov sklene občni zbor:

Sokolskemu saboru se predloži predlog, kako naj bodo zastopana okrožja na župnem občnem zboru, ker doslej o tem pravila ničesar ne predpisujejo.

Vsako društvo je obvezno, da naroči na vsakih 10 članov po en izvod Sokolskega Glasnika.

Uredništvu Sokolskega Glasnika se priporoča, da izčrpneje poroča o sejah Saveznega starešinstva.

Poročilo župnih funkcijonarjev za občni zbor naj se dajo v tisk in razpošljejo nekaj dni pred občnim zborom posameznim društvom. S tem odpade čitanje poročil na občnem zboru in se pridobi časa za druge debate in razprave.

Predsednika župnega prosvetnega odseka naj imenuje župno predsedstvo iz svoje srede in naj prične takoj z delom.

Župa letos ne priredi župnega zleta ampak samo naraščajski dan v Dolenj. Logatcu z obvezno udeležbo za članstvo iz obmejnega okrožja. Župa se udeleži slavnosti polaganja spominskih kamnov pri Sokolskem domu na Taboru s sodelovanjem članstva pri javnem nastopu. Čas za naraščajski dan določi prednjaški zbor.

Župni porez se določi na en dinar. Pri slučajnostih, pri katerih je bilo sprejetih več umestnih predlogov, se starosta zahvali župnemu tajniku br. Volku, ki zapušča župo, za uspešno delovanje v župi in zaključi občni zbor.

Sport

Glavna skupščina JNS

V soboto se je vršila v Zagrebu redna glavna skupščina JNS. ob prisotnosti delegatov 153 klubov iz vseh krajev države. Skupščino je otvoril podpredsednik JNS. Veljko Ugrinić. Ob 17. se je zborovanje prekinilo, ker so razni funkcijonarji morali k sprejemu avstrijskega reprezentančnega moštva. Skupščina se je nato nadaljevala od 19. nepretrgoma do 4. zjutraj. Rešila je izredno obsežen dnevni red. Debate so se vršile obče stvarno, četudi včasih zelo temperamentno. LNP. je bil zastopan s 15 glasovi. — Poročilo tajnika Kaudersa je navedilo v prvi vrsti naše mednarodne stike in uspehe v mednarodnih reprezentančnih tekmah v preteklem letu, tako zmago proti Poljski v Varšavi in proti Rumuniji v Temešvaru ter neodločen izid proti Češki v Pragi. Z zmago nad Rumunijo smo pridobili zopet zlati pokal N. V. kralja Aleksandra. Prizadevanja za tekme s Švico, Belgijo, Švedsko in Finsko v preteklem letu niso uspela. Poročilo je omenilo že poravnana spora s Češkoslovaškim savezom in spora z rumunsko federacijo radi neupravičeno odpovedane tretje, odločilne tekme v Zagrebu za kraljev pokal, ki doslej še ni izravnan. Nadalje je omenilo poročilo mednarodne uspehe naših klubov, osobito Gradjanskega v Španiji ter splitskega Hajduka v Afriki in v Franciji. Tajnik je očrtal nato stanje organizacije in notranje delo v JNS., nato prvo tekmovanje za prvenstvo države, pri katerem je zmagal Gradjanski. Poročal je nadalje o udeležbi našega zbora nogometnih sodnikov na mednarodnem sodniškem kongresu na Dunaju in o delu in pripravah za udeležbo Jugoslavije na letošnji Olimpijadi v Parizu. N. V. kralj se je ponovno izkazal posebno naklonjenega nogometnemu sportu s tem, da je daroval vnovič zlat pokal, za katerega naj tekmujejo letos reprezentančna moštva naših podsavezov. Več saveznih klubov je proslavilo v preteklem letu 20 letnico obstoja (Hašk, Zagreb; Sokol, Beograd; SK. Kragujevac) ozir. 10 letnico obstoja (SK. Sparta, Zagreb — Jugoslavija, Beograd — Slovan, Ljubljana). Upravni odbor je opetovano na velikopotezen način podprl razne druge sporte, posebno lahkoatletiko in plavanje. Izdelal se je v soglasju s podsavezi nov kazenski pravilnik ter se je pripravila obsežna izpremenba dosedanjih pravil. Disciplina v klubih in na igriščih je v preteklem letu napredovala, v plačevanju denarnih obveznosti so bili nekateri podsavezi in mnogi klubi tudi lani zelo neredni, kar je prisililo upravni odbor, da je črtal celo vrsto svojih članov.

Poročilo tajnika je stvarno kritiziral beograjski delegat ing. Mijodragović in razni drugi delegati. Ing. Mijodragović je imenoval to poročilo *enostransko* ter delo odstopajočega upravnega odbora istotako enostransko, ako odgovarja poročilu tajnika. Lepi mednarodni uspehi po njegovih izvajanjih niso toliko zasluga upravnega odbora, temveč skoro izključno je zasluga in uspeh igračev. V poročilu je pogrešal poročila o delu za nogometni naraščaj, to je za bodočnost našega sporta, o prizadevanju odbora za utrditev sporta v državi, za priznanje sporta po javnih oblastih in po šoli, o prizadevanju odbora za vozne ugodnosti itd. V splošnem se je delalo po njegovih izvajanjih v preteklem letu brez sistema, nesmotreno in le iz dneva v dan. — Poročilo tajnika je bilo končno po dolgotrajni debati in kritiki odobreno s 73 proti 66 glasovom.

Poročilo blagajnika A. Schnellerja je bilo po poročilu in stvarni kritiki člana reviz. odbora Mihajlovića odobreno ter odstopajočemu odboru soglasno podeljen absolutorij.

Sledile so nato volitve novega upravnega odbora. Predsednikom je bil izvoljen z 99 glasovi znani hrvatski sportman Hinko Würth (Hašk). Protikandidat V. Ugrinić je dobil 54 glasov. Izvoljeni so bili nadalje za podpredsednika Šafarik (Beograd), ravn. Jug (Ljubljana), dr. Doležal (Split); za tajnika Tadić in Koščević, za blagajnika Dušan Žnaja ter za odbornike V. Krčelić, Nemec Kudelić, Magdić, Jelinek, Horvat, Romanith, Sekulić, dr. Peleš, Mihajlović, Fischer, Br. Bazala, vsi s 94 do 123 glasovi. Kandidatna lista, ki jo je predložil odstopajoči upravni odbor je ostala dosela v manjšini. Po ugotovitvi volitev so člani prejšnjega odbora ostavili dvorano in predsedstvo skupščine je prevzel takoj novi predsednik Würth.

Od nadaljnih sklepov glavne skupščine je navesti v prvi vrsti ustanovitev Osiječkega podsaveza, ki bo štel približno 20 klubov ter je sedmi podsavez v državi. — «Službeni glasnik» se po soglasnem sklepu odpravi. — Med spremembami pravil je važna odprava odbora za sestavljanje reprezentančnih moštev. Reprezentančna moštva predlaga odslej upravnemu odboru saveza oz. podsaveza sam savezni oz. podsavezni kapetan, pri po zaslišanju podsav. kapetanov. Ustanovi se razsodišče za reševanje internih osebnih sporov v saveznih oz. podsaveznih odborih. — Članarina se zviša za l. 1924 na 40 Din, protestna taksa na 50 Din. — Predlog ing. Kaliterne (Split), da bi se tuji igrači ne pripustili k prvenstvenemu tekmovanju, ni prodrl. — § 10 opčega pravilnika glede prestopa igralcev iz kluba v klub se znatno omili v korist igračev, ki menjajo klub vsled vojaške službe in v korist igračev-diljakov. — Odločitev glede mesečnih prinosov za Olimpijski fond se je prepustila podsavezom, ki izvedejo glasovanje med svojimi klubi. — Med slučajnostmi je glavna skupščina vzela na znanje in odobrila postopanje Splitskega NP. v aferi bivšega podsaveznega tajnika Jankova ter obsodila nekorektno pisanje italijanskega lista «Gazzeta dello Sport» proti Splitskemu NP.

JZSS. Danes zvečer ob 8. v damskem salonu «Emone» seja upravnega odbora JZSS.

Tujci v Ljubljani

Od pondeljka na torek je prenočilo v Ljubljani v raznih hotelih in gostilnah 138 tujcev in sicer v hotelu:

UNION: Arangi Francis, viol. virtuoz, Zagreb; Backhaus Henrik, inženjer, Dunaj; Deže Abraham, trgovec, Sombor Elsner Danijel, uradnik, Zagreb; End Otmar, direktor, Beograd; Froman Margareta, član nar. kaz., Zagreb; Froman Maks, član nar. kaz., Zagreb; Gostinčar Josip, lesotržec, Domžale; Gregorion Demetrij, trgovec, Beograd; Goluh Fr., trg. potnik, Litija; dr. Grosz Viljem, komponist, Dunaj; Galiina Emil, potnik Dunaj; Gold Marko, trgovec, Varaždin; Gerbel Bernard Moric, inž. v stavb. sv., Dunaj; Hoffmann Geza, trgovec, Maribor; Jost Karol, potnik, Celje; Hakil Franja, žena veleind., Karlovac; Jokanović Peter, trgovec, Sarajevo; Klemenčič Alojzij, potnik, Rakek; Kuhn Jean, trg., Luzern, Švica; Kaplan Josip, trgovec, Dunaj; Kolbert Ernst, uradnik, Zagreb; Klein Josip, potnik, Dunaj; Levi Pavel, trgovec, Dunaj; Lobe Janko, župnik, Poljane; Müller Viljem, tovarnar, Ronsdorf, Nemčija; v. Mautner Jurij, veleindustrijalec, Dunaj; Namur Hudi, član nar. kaz., Zagreb; Namur Desi, član nar. kaz., Zagreb; Newchlovsky Karol, ravnatelj, Leoben; Neidbart Adolf, trgovec, Berlin; Pastouhova Olga, član narodn. kaz., Zagreb; Popović Vlajko, trg. zastopnik, Zvornik; Pirnat Janez, nadučitelj, Mokronog; Pregelj Irma, abs. trg. tečaja, Maribor; Rossmann Geza, direktor, Zagreb; Sidorova Tatjana, član nar. kaz., Zagreb; Sonderly Štefan, potnik, Dunaj; Subotić Spiro, car. posredn., Boh. Bistrica; Tausig Oto, direktor, Zagreb; Vergoni Umberto, trgovec, Ribnica.

SLON: Assan Jakob, trgovec, Banjaluka; Baudisch Alfred, trgovec, Zagreb; Cupara Anton, trgovec, Mladenovac; Dobry Anton, trgovec, Zagreb; Festner Karol, lesotržec, Trst; Frey Armin, trg., Zagreb; Frank Josip, potnik, Dunaj; Jos. Guckenthaler, trgovec, Osijek; Homovc Franc, trgovec, Cerknica; Knebl Josip, trgovec, Vinkovci; Krenn Josip, potnik, Gradec; Krajcar Pavel, trgovec, Zagreb Kabiglio Cesar, trgovec, Zagreb; Kučera Ernst, trgovec, Sarajevo; Kasseroller F., pooblašč. O. W., Dunaj; Klajnmajer O., inženjer, Viteci; Lešnik Franc, trgovec, Maribor; Magnoni Edgard, špeditor, Milan; Pegan Ludmir, trgovec, Milan; Viljem Perko, trgovec, Celje; Rosenberg Ignac, trg. potnik, Zagreb; Schwarz Iv., trgovec, Zagreb; Ternon Antonija, zasebnica, Daruvar; Urbič Alojzij, dijak, Maribor; dr. Weil Izidor, trgovec, Zagreb; Wiesel David, trg. potnik, Dunaj; Winzig Filip, ravnatelj, Mojstrana.

JUŽNI KOLODVOR: Beš Julija, trgovka, Št. Lampert; Bader Anton, trgovec, Vršac; Godler Kancijan, trgovski pomočnik, Rogatec; Gommelj Teodor, špediter, Varaždin; Jerar Hedvika, služkinja, Beograd; Klemene Stanko, car. upravnik, Gor. Cmurek; Kovač Josip, trgovec, Gorica; Neumhraum Jakob, trgovec, Dunaj; Perz Johan, živinozdravnik, Kočevje; Schön Rudolf, potnik, Zagreb; Tavčar Anton, trgovec, Kočevje; Trampuž Makso, delavec, Kočevje; Zupanc Aleksander, trgovski pomočnik, Prevalje.

LLOYD: Zupančič Mirko, vojak, Split; Gradišar Ivan, pis. moč, Kranj; Melichar Henrik, potnik, Dunaj; Povše Alojz, vrtnarski pomočnik, Celje; Roza Škjuder, zasebnica, Gorica.

SOČA: Kušar Ivan, davčni upravitelj v p., Notr. Gorice; Kušlan Andrej, kaplan, Sodražica; Pahor Franc, posestnik Kojsko; Štupar Tarina, šivilja, Kamnik; Udovič Avrelija, zasebnica, Lož; Zabukovec Ciril, orožnik, Rakek.

TRATNIK: Bodo Desider, godbenik, Vel. Bečkerek; Čičio Ilija, godbenik, Zagreb; Devide Velimir, tvorničar, Zagreb Matijašić Franc, uradnik, Zagreb; Nakity Karol, godbenik, Vel. Bečkerek; Presker Vlado, krojač, Ljubljana.

STRUKELJ: Bačić Božo, trgovec, Zagreb; Buttignoni Salvator, zasebnik, Pola; Čerlč Slavko, trg. potnik, Maribor; Ferucijo Mara, zasebnica, Novomesto; Kuhar Alojzij, trgovec, Maribor; Lenac Ivo, strojnik, Sv. Juraj, Hrv.; Modic L., posestnik, Bloška polica; Peternel Janko, trg. uradnik, Ljubljana; Povše J., trgovec, Mokronog; Pavla Siegmund, učiteljica, Beljak; Škerl Josip, prokurist, Štefančič Josip, trg. potnik, Maribor; Uršič Franc, posestnik, Hotovlje; Antl Zafred, zasebnik, Pola.

Nadalje je prenočilo v gostilnah: Dr. Schiava 14, pri Starem tiślerju 7, pri Ravniku 2, pri Amerikancu 1 in pri Kajfežu 1 tujec.

Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra». Odgovorni urednik Fr. Brozovič. Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Dr. M. Dobrila:

Ljublj. borza in njen gospodarski pomen

III.

Ljubljana s svojo geografično lego, naravnimi dobrinami, izpopolnjenimi železniškimi in drugimi modernimi prometnimi sredstvi tvori danes središče cele Slovenije ter jo ravno te prednosti usposabljajo za najvažnejšo vez s celo srednjo Evropo. Živimo v svobodni državi in dani so vsi pogoji, da si ustvarimo tudi svobodno gospodarsko bodočnost.

Dediščino, katero smo v gospodarskem oziru prevzeli od bivše države, in dosedanji razvoj v naši domovini nam jasno začrtavata našo nadaljnjo gospodarsko pot, to je pospeševanje obrti, trgovine in industrije. To pospeševanje pa zamoremo doseči edino le na ta način, da si izdejstvujemo tudi ustanovo, na kateri se stekajo niti vseh treh gospodarskih panog, to je borzo v njeni najpopolnejši obliki.

Pod sedanjo težko denarno krizo ječi naše celokupno gospodarstvo in po današnjih znakih še nikako ni pričakovati preokreta. Poslovanje oziroma obratovanje s krediti je pa skoro izključeno kajti že samo obrestovanje kredita daleč presega mejo možnega dobička. Neizogibna posledica tega stanja je dnevno naraščajoča brezposelnost in marsikatera gospodarska panoga je že na potu pešanja.

Nočem trditi, da bi v tem trenotku poslujoča borza mogla naenkrat odstraniti vse obstoječe gospodarske težkoče, toda prepričan sem, da bi jih vsaj v marsikaterem oziru omilila.

Denarna kriza bi bila v toliko olajšana, da bi gotovina, katera odteka sedaj radi obstoječih deviznih naredb na druge borze in se le polagoma in v večjih presledkih zopet vrača na naš trg, ostala doma in bi tudi razni odbitki odpadli v prid naše trgovine in gospodarskih krogov. Razen tega bi bila olajšana tudi kalkulacija ter bi se dvignila plačilna gibčnost naših denarnih zavodov. Na borzi, tako efektni kakor blagovni, se sestajajo dnevno trgovci različnih gospodarskih strok, ki se medsebojno posvetujejo, sporočajo različne gospodarske informacije, se medsebojno podpirajo z lastnimi izkustvi, srečajo se kontrahenti za eventuelno novo vrsto blaga, tako da se marsikdaj zaključi tudi izvanredna kupčija. Kar bi bilo pa najpomembnejše, solidna trgovina bi zopet obvladala lastni trg ter bi vplivala blagodejno na tržne cene.

Velikega pomena bi bila ljubljanska borza specijelno za Slovenijo kot poljedelsko pasivno deželo. Na borzi, kjer se stekajo dnevno gospodarske vesti, bi se ravno poročila o raznih potrebščinah mogla mnogo hitreje in lažje presojati ter organizatorično urejevati na borznih sestankih, na katerih bi se določala tudi kakovost posameznega blaga in izkristalizirale cene, olajševal promet in zajamčila reelnost trgovanja in trgovca. S tem bi se posebno v času kriz najbolje izjednačila ponudba in povpraševanje in bi se s trgovsko tehničnimi sredstvi če že ne zadrževala pa vsaj omilila marsikatera gospodarska katastorfa, katere ne more preprečiti noben še tako popoln zakon.

Sedanji čas pa nas opominja še na posebno dalekovidnost. V doglednem času se bo sklenila trgovinska pogodba z Italijo. Tu moramo biti jako čuječi. Ljubljana, ki radi svoje naravne lege spaja vzhod z zahodom, utegne pri stvarnem in strokovnem sklepanju te mednarodne trgovinske pogodbe postati torišče tudi tranzitnega prometa. Tu bo stopilo v ospredje vprašanje javnih skladišč, s katerim je neločljivo spojen skladni list, ki predstavlja na borznem trgu vrednoto prvega reda. Ta ustanova postane lahko za Ljubljano kot posredno trgovinsko mesto najdalekosežnejšega pomena ter utegne imeti s sodelovanjem borze največji vpliv na gospodarsko bodočnost Slovenije.

Uverjen sem, da je v Italiji za uspešno dopolnitev trgovinske pogodbe že danes mobilizirana rezerva kapitala, ki si bo skušala s pomočjo pogodbenih klavzul postaviti močne postojanke v naši zemlji, da uresniči stremljenja svoje ekspanzivnosti. Naloga vseh naših gospodarskih krogov mora biti stremljenje za skupno trdnjavo odporne gospodarske sile in to je ravno borza.

Slično sejmom pospešuje borza trgovino ne samo v notranjosti dežele, temveč privabi tudi tujca, da spozna njen ustroj in običaje ter daje možnost domačemu trgovcu, da uveljavi predpise njegove lastne borze, njene uzance in njene razsodbe. Tu bo borza zopet mnogo pripomogla k razbremenitvi trgovinskih sodišč in istočasno k olajšanju trgovinskih poslov.

S poslovanjem borze bi tudi tu bila dana remedura z ustanovitvijo borznega razsodišča. Namen razsodišča je ravno olajšanje rednih sodišč in čim hitrejša pravomočna rešitev sporov trgovinskega značaja. S tem bi bilo ustreženo gospodarskim krogom in redn. sodišču.

Za napredek našega gospodarstva je torej potrebna organizacija v taki obliki, v kateri mu je zajamčena prednost organizirane vzajemnosti, ne da bi krišila individuelnega delovanja, osebne moči in skušnje. Taka organizacija je poosebljena ravno v borzi, ki je poklicana da očisti gospodarsko življenje od nepoklicanih, ozdravi tržne cene ter da možnost narodni skupnosti, da si pridobi upravičen gospodarski upliv na poslovni svet. Njeno uresničenje je pa le tedaj izvedljivo, če je podprto od vseh gospodarskih krogov.

Nove sodne takse v izvenspornem postopanju

A. Splošne določbe,
v kolikor ne pridejo v poštev druge.

	Tarifna postavka	Stalna taksa Din	
Vloge v obče, opozoritve, prošnje, predlogi, zahteve, pismene ali protokolarne, ne glede na število in velikost pol	1	5 —	
Pripomba: Proste te takse so vloge:			
a) v varstvenih in skrbstvenih stvareh, o katerih mora sodišče po § 2. zap. pat. uradoma postopati, in			
b) radi poprav slučajnih pogreškov, v odločbah, če so zahteve utemeljene (čl. 6., št. 11. taks. zak.)			
V varstvenih in skrbstvenih stvareh veljajo glede podelitve pravice revnih dosedanji predpisi.			
Zapisniki, priloge, duplikati, prepisi, potrditve in overitve listin, pooblastitve, odpovedi, pooblastila, razglasi, kakor v civilnopravdnem, oziroma izvršilnem postopanju.			
Za vsako odobrilo, dopustilo ali potrdilo v zmislu pripombe številke 3. k)	5	20 —	
Pravna sredstva, rekurzi, ugovori, pismena ali protokolarna . .	176		
a) na zborna sodišča prve ali druge stopnje		50 —	
b) na stol sedmorice		100 —	

B. Konkuzno in poravnalno postopanje.

	Tarifna postavka	Stalna taksa Din	
Vloge upravnika konkurzne mase in odbora upnikov so proste takse, če v skladu ni gotovega denarja (čl. 5., št. 7. taks. zak.)			
Predlog na otvoritev konkurza ali če se otvori konkurz uradoma	143	200 —	
za več oseb		250 —	
Zapisniki: za izvršitev vsakega popisa od pole	79	5 —	
Uradna potrdila sodišča	3, 4	20 —	
Pripomba: Uradna potrdila upravnika konkurzne mase in odbora upnikov so prosta takse, če v skladu ni gotovega denarja (čl. 5., št. 7. taks. zak.)			
Poprečna pristojbina po postavki 15. tarife o sodnih pristojbinah, priložene ukazu z dne 15. septembra 1915., št. 279. o. d. z. kakor do sedaj, in sicer			
a) za konkurzno postopanje, ako se konča konkurz s prisilno poravnavo	—	—	1
b) za poravnalno postopanje, ako sodišče potrdi poravnavo .	—	—	½

C. Zapuščinske stvari.

	Tarifna postavka	Stalna taksa Din	
Za hranjenje oporoke pri sodišču poleg takse za prošnjo po tar. post. 1.	147	100 —	
Za sestavo ali priznanje oporoke ali kodicila pred sodnikom poleg takse po tar. post. 1	148		
a) na sodišču		100 —	
b) izven sodišča		200 —	
Za zahtevo, da se oporoka otvori ali razglasi, ali če se oporoka otvori in razglasi uradoma	149	50 —	
Povprečne pristojbine po postavkah 25. do 28. tarife o sodnih pristojbinah, priložene ukazu z dne 15. septembra 1915., št. 279. o. d. z. kakor v do sedaj povišanih zneskih.			
Pripomba: Dediščine v prvem kolenu krvnega sorodstva, če ne presega njih vrednost pol milijona dinarjev, in dediščine, legati, darila in pravice uživanja, namenjeni obči koristi, so takse proste (čl. 6., št. 5. taks. zak.)			

D. Vpisi v zemljiško knjigo.

	Tarifna postavka	Stalna taksa Din	
Vloge za vpis v javne knjige na nepremičnih stvareh in njim zenačenih pravicah z vknjižbo ali predznambo za vsako vrsto zavarovanja in za vsako sodišče od vrednosti, z obrestmi, vštetimi do dne zahteve, ne glede na število izdatkov sklepa:	138		
a) do 500 Din		10 —	
b) preko tega zneska za vsakih 100 Din		1 —	
Pripomba: aa) V tej taksi je obsežena vknjižnina. bb) Pri vknjižbi ali predznambi lastninske pravice se plača le taksa po tar. post. 1. cc) Za razširjenje zavarovanja se plača nova taksa, pri tem se zneski pod 50 Din ne vpoštevajo, vsote nad tem zneskom se smatrajo za cele stotine.			
Vloge za vsak izbris ali znižbo zavarovanj za vsako vrsto zavarovanja	139		
a) če se ne izdado odločbe, sklepi		20 —	
b) če se take ali pismeni nalogi izdado		50 —	
Vloge za vsak vpis ali izbris zaznambe ali poočitbe	1	5 —	
Vloge z opravičbo predznambe	1	5 —	

E. Vpisi v trgovinske in zadružne registre, ki jih vodijo sodišča.

	Tarifna postavka	Stalna taksa Din	
Za sodno protokoliranje firme ali izpremembe firme poleg takse za prošnjo po tar. post. 1., in sicer:	153		
a) delniških, bančnih, kreditnih, hranilničnih in vobče denarnih, trgovskih, industrijskih, komanditnih na akcije		3000	
b) zadrug in hranilnic po regulativu, kolikor niso oproščene s posebnim zakonom		20	
Za sodni razglas odobrenih izpremenb v pravilih teh družb in zadrug se plačuje ena petina te takse, kolikor niso oproščene s posebnim zakonom.			

Naročajte, čitajte in razširjajte dnevnik „JUTRO"!

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par

Za „Dopisovanje" in „Ženitve" vsaka beseda 1 Din

Stane vsaka beseda 50 par. Za „Dopisovanje" in „Ženitve" se računa vsaka beseda 1 Din. — Priobčujejo se le mali oglasi, ki so plačani v naprej. Plača se lahko tudi v znamkah. Na vprašanja odgovarja uprava le, če je vprašanju priložena znamka za odgovor ter manipulacijska pristojbina (2 Din).

Obrt

Pohištvo
10 spalnic iz mehkega lesa, fino barvane po 3500 Din. — Zgornji in spodnji vzmeti 425 Din. Sprejmem tudi vsa dela. — Županči Ivan, mizar, podružnica Glince štev. 20, Vič. 3384

Službe (dobe)

Knjigovodkinjo
vešča strojepisja ter slovenske in italijanske korespondence, sprejme lesna družba v Sloveniji. Lastnoročno pisane ponudbe z navedbo referenc pod „Lesna" na Aloma Company, Ljubljana. 3328

Službo sam. gospodinje
dobi pri večjem podjetju na deželi pridna in poštena, vsaj delno izobražena ter v gospodinjskih poslih izurjena gospodinja. Plača dobra z vso oskrbo po dogovoru. Nastop takoj ali najkesneje do 20. t. m. — Pismene ponudbe na upravo „Jutra" pod „Samostojna gospodinja 5". 3224

Služkinja
pridna in poštena, ki zna veliko kuhati in opravljati druga hišna dela, dobi takoj dobro mesto. Naslov pove upr. „Jutra". 3211

Učenec
krepak deček, se sprejme v trgovino s specerijskim blagom. Vek. Hodlugar, Ljubljana, Florijanska ulica. 3016

Trgovski nastavljenec
železninar, z daljšo prakso, se sprejme. — Stanovanje in hrana je na razpolago. — Ponudbe na upravo „Jutra" pod „Ljubljana 21". 3405

Službe (iščejo)

Šivilja
se priporoča cenj. damam na dom. Ponudbe na upravništvo „Jutra" pod „Primorka". 3330

Orožniški stražmojster
vpokojen, 38 let star, samec, slov., srbohrv. in nemškega jezika zmožen, išče primerne službe kot skladiščnik, prevzemalec, vratar, ali občinski tajnik. Cenjene ponudbe na upravo „Jutra" pod „Vesten". 3316

Prodajalka
pridna in poštena, išče mesta v špecerijski stroki, gre tudi za blagajničarko. Dopise je poslati: J. Medved, Frankolovo p. Vojnik. 3275

Mesarski pomočnik
išče službe. — Naslov pove uprava „Jutra". 3349

Zobotehnik
perfekten v zlatu in kavčuku, išče mesta v Ljubljani. Cenj. ponudbe je poslati na Georg Neiken, Osijek III, Crkvena ulica. 3351

Korespondentinja
samostojna, z večletno prakso, zmožna vseh pisarniških del, želi premeniti službo. Cenjene ponudbe pod „Samostojna 18" na upravo „Jutra". 3360

Prodam

Katica, povej mi,
kje si kupila posodo? Ali ne veš, da se kupi najboljše pri Vicelnu, Maribor, Glavni trg? 191

Pisalno mizo
amerikanski rouleaux, masivno iz hrasta, novo, nerabljeno, prodam poceni. Ponudbe pod „Rouleaux" na Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica. 3393

Lesni trgovci, pozor!
Sestavil sem tiskovine, na katerih se prevzame okrogel, tesan in rezan les, seznam dimenzij je še obenem tudi račun kubikature, tako da ne rabite nobene kubične računice zraven. Naroča se pri: Dragotin Korošec, Rečica ob Paki. 3286

Maske
zeleni pierot, Harlekin in Pirat, se prodajo. Naslov pove uprava „Jutra". 3237

Rotacijska črpalka
25.000 l urne zmožnosti, še nova, se proda za 6000 Din. Ogrinc, kurilnica, Novo mesto. 3204

Trapist sir Ia
v brezkonkurenčni kvaliteti, nudi v vsaki količini po Din 31'90 za kg trgovsko podjetje K. Mahorčič, Zagreb, Petrova ulica 35. 2885

Ovčja volna
15 kg, lepa in čista, po ugodni ceni naprodaj. Vpraša se: Moste, Poljska cesta štev. 55, pritličje. 3312

Hrastovi hlodi
prima, franko vagon Kočevje, 650 Din m³, proda in dobavi takoj Josip Putre, Mozelj 41 pri Kočevju. 3336

Narodna noša
koroška, ziljska, se proda. — Naslov pove podr. „Jutra" v Mariboru. 3345

Pozor, čevljarji!
Singer langarm Heimaschine v dobrem stanju, se radi selitve poceni proda. Vpraša se pri podružnici „Jutra" v Mariboru. 3346

Dvovprežna kočija
se proda. Naslov pove uprava „Jutra". 3353

Kupim

Ljubljanski Zvon
letnik 1923, prvo številko, kupi Tiskovna zadruga v Ljubljani, Prešernova ulica št. 54.

Smrekove storže
kupujem vagonske naklade in prosim ponudbe z navedbo množine na naslov: Edvard Pišler, Vrbnika. 3310

Veverične, polhove
in vse druge kože divjačine, kupuje v vsaki množini za inozemstvo skozi vse leto D. Zdravič, Ljubljana, trgovina usnja, Florijanska ulica št. 9. 3068

Kmet. pridelki

Suhe hruške
(maslenke) prima, kupim takoj večjo množino. Ponudbe z navedbo cene je nasloviti: Jozo Kovač, Ljubljana, Stari trg 8. 3216

Nepremičnine

Nova hiša
moderno zidana v kateri se nahaja dobroidoča gostilna z lepim sadnim vrtom, hlevom, ledenico, žago, tik državne ceste, 5 minut od železniške postaje na prometnem kraju na Gorenjskem se proda. — Poizve se detajlno pri Ciril Pogačniku, . . . mart. 3285

Lepa enonadstr. vila
12 velikih sob s pritiklinami, 5 oralov vrta, 10 minut od Celja, poceni naprodaj. Stanovanja prosta. Ponudbe pod „Vila" na Aloma Company, Ljubljana. 2742

Pozor, Amerikanci!
Proda se iz proste roke večje kmečko posestvo z vsemi gospodarskimi poslopji, z lepim sadnim vrtom, njivami, travniki in gozdom. V hiši se nahaja sedaj tudi gostilna in sicer ob cesti Škofja Loka—kolodvor. Natančnejša pojasnila daje M. Kršinik, Rajhenburg. 3092

Usnjarji, lončarji!
Po nizki ceni prodam staro tovarno v Savinjski dolini, pol ure od postaje. — Marija Doh, Trbovlje I. 3253

Njive in travniki
v Tomačevem, se prodajo na javni dražbi v četrtek 14. t. m. ob 10. uri na tukajšnjem okrajnem sodišču soba št. 15. 3111

Enonadstr. trg. hišo
v lepem in jako prometnem trgu na Sp. Štajerskem, prodam po nizki ceni. — Naslov pove uprava „Jutra". 2783

Dvonadstropna hiša
v sredini mesta, z velikim praznim obrtniškim lokalom, 4 stanovanji, kleti, se za Din 200.000 proda pod ugodnimi pogoji. Stanovanje 2 sob kupcu na razpolago. Naslov pove uprava „Jutra" pod „Prazen prostor". 3269

Izvanredna ugodnost!
Hitra kupčija! Samo tretinska cena! — Posestvo: Hiša enonadstropna, poleg vodna sila, v hiši vodovod, elektr. razsvetljava po potrebi elektr. pogon, stara vpeljana usnjarna, mnogo premičnine, vrt, pašniki, gozd, njiva, leži v obmejnem kraju industrije. — Cena vsemu le 325.000 Din; pri takojšnjem plačilu znatno nižja cena. Lahko ostane tudi nekaj vknjiženega. Le resnim reflektantom da pojasnila: Ciril Majcen, Bled 2. 3363

Kupim hišo
v poljubnem kraju, z vrtom, sadovnjakom ali manjšim posestvom, primerno upokojencu. Pogoji: najmanj 3 večje sobe možnost naselitve, nepretirana cena. Posredovalci odklonjeni. Odgovorim vsakemu prodajalcu. — Ponudbe s popisom nasloviti na upravo „Jutra" pod „Nakup hiše štev. 3367". 3367

Nova vila v Ljubljani
poleg cestne železnice, se radi preselitve takoj in ugodno proda. Vila ima 5 sob, kuhinjo z vsemi pritiklinami, suteren s 4 sobami, elektrika, vodovod, centralna kurjava, kopalnica, gorka voda. Poleg stavbe 1000 m² parcele. Vse takoj na razpolago. Pisma na poštni predal 49, Ljubljana. 3381

Posestvo na Polzeli
tik kolodvora, pripravno za vsakega podjetnika, se proda. Več pove Josip Herman, Polzela. 3369

Skoraj novo hišo
ki stoji ob okrajni cesti in na najbolj prometnem prostoru v Trbovljah, prodam za nizko ceno. Pripravna je za trgovino ali obrt. Cena in drugi podatki se izvejo pri lastniku: Juriju Ferenc, zidarski mojster, Trbovlje II. 3389

Krasna enodruž. vila
z lepim vrtom v Mariboru ob parku, se proda za 265.000 Din. — Naslov pri podružnici „Jutra" v Mariboru. 3347

Lepo posestvo
5 oralov polja, hlevi, vse v dobrem stanju, lepi prostori za zidanje blizu tovarne, hiša je za trgovino zelo pripravna, v bližini Maribora na prometnem kraju. — Ponudbe: Meljska cesta 59, Maribor. 3344

Stanovanja

Sostanovalce
k akademiku, se sprejme v popolno oskrbo. Naslov pove uprava „Jutra". 3297

Stanovanje v Mariboru
zamenjam za ljubljansko. — Ponudbe pod „Maribor" na upravo „Jutra". 3362

Na stanovanje
se sprejme gospodična, mlajši gospod ali dijak v bližini Univerze. — Naslov v upravi „Jutra". 3371

Opremljena soba
z uporabo kuhinje in če mogoče uporabo klavirja, se išče v Ljubljani za mater in hčer proti dobremu plačilu. — Naslov pove uprava „Jutra". 2860

Iščem stanovanje
z eno ali dvema sobama in kuhinjo ter pritiklinami, lahko je tudi na periferiji mesta. Ponudbe na upravo „Jutra" pod šifro „Iščem stanovanje". 3400

Kdor mi posodi
50.000 Din na milijonske vrednost, mu odstopim lepo stanovanje s 3 sobami z električno razsvetljavo v Sp. Šiški. Naslov pove uprava „Jutra". 3403

Na stanovanje in hrano
se sprejme zakonski par ali dve gospodični, tudi dijakinji. Elektr. razsvetljava. Uporaba klavirja. Naslov pove uprava „Jutra". 3313

Sobo
v neposredni bližini deželnega sodišča, oddam za pisarno. — Cena nizka. Naslov pri upr. „Jutra". 3375

2000 K nagrade
za prazno sobo s kuhinjo ali sobo s souporabo kuhinje. — Ponudbe če mogoče s ceno pod „Marec 1924" na upravo „Jutra". 3373

Soba
se takoj odda. Naslov pove uprava „Jutra". 3352

Lokali

Skladišče in pisarna
se odda v sredini mesta blizu južnega kolodvora. Skladišče je primerno za trgovino z moko ali za kak drug finejši predmet, razen nečistnih ali smrdljivih stvari. — Ponudbe pod „Lepa prilika" na upravo „Jutra". 3293

Lokal za skladišče
v bližini južnega kolodvora, se takoj odda. — Naslov pove uprava „Jutra". 3398

Vzamem v najem
ali kupim trgovino, tudi lahko z gostilno, to pa le na prometnem — brezkonkurenčnem kraju na deželi. Najraje na Štajerskem v lepem kraju, četudi na samoti, samo da je velik promet. — Ponudbe na upravo „Jutra" pod „Velik promet". 3339

Kapital

Kdo bi posodil
podjetni gospodični 8000 Din za trgovino proti primernim obrestim in garanciji za tri mesece? Ponudbe na upravo „Jutra" pod šifro „Pomoč". 3365

50.000 Din se posodi
za kratko dobo. Ponudbe pod „Prvovrstna garancija" na podružnico „Jutra" v Mariboru. 3348

Dopisovanje

«Tihi dom 32»
Dvignite pismo. 3370

Ženitve

Inteligentna
simpatična gospodična srednje starosti z nekaj premoženjem in stalnimi letnimi dohodki, želi omo... uradnika ali trgovca mirnega značaja, starega do 56 let, tudi vdovca. — Resne ponudbe pod šifro „Skromna" na upravništvo „Jutra". 2800

Kdor hoče kaj prodati
Kdor hoče kaj kupiti
Kdor išče službe itd.
naj inserira v „Jutru"

Glasba

Klavir
se proda za 13.000 kron. — Poizve se: Trg Tabor št. 6, pritličje levo. 3398

Dve kitari
ceno naprodaj. — Naslov v upravi „Jutra". 2355

Izgubljeno

Pozabljen
je bil dne 12. februarja v jutranjem vlaku iz Gorenjske večji zavitek z volno. Pošten najditelj se naproša, da odpošlje zavitek na naslov: Gostilna Erjavc, Vižmarje, proti povrnitvi stroškov in nagrade. 3402

Damska rokavica
ki je bila izgubljena — Mestni-Turjaški trg-Rimska cesta, naj se odda v upravi „Jutra" proti nagradi 20 Din. 3377

Živali

angleških hrtov
mladičev, čistokrvnih, se proda pri Al. Turk, trg. v Višnji gori. 3320

Razno

Konc. promet. pisarna
J. Stubec, Maribor, Lekarniška ulica štev. 4 — proda:
TRG. HIŠO v Mariboru z dobro specerijsko trgovino in gostilno s prostim stanovanjem.
DVODRUŽIN. VILO s prostim modernim, petsobnim, parketiranim stanovanjem z elektriko, vodovodom, plinom in lepim vrtom.
MANJŠA POSESTVA v mariborski okolici in drugod ter GOZDNA POSESTVA za sečnjo in veleposestva.
Išče:
DRUŽABNIKE z ali brez sodelovanja z večjimi in manjšimi zneski za industrijska, trgovska in obrt. podjetja.
Preskrbuje:
najvarnejše in najplodonosnejše naložbe kapitalij po dogovoru. 3358

Slovenija, pozor!
Kdor hoče danes v tej draginji res poceni zidati — in druga postopja, naj ima dobro preudarjen načrt, da si prihrani stroške zidanja. Take načrte naj naroči edino le pri stavbnem podjetju Dragotin Korošec, Rečica ob Paki. 3298

Dražba gnoja
za čas od 1. marca do 31. decembra 1924, se vrši dne 23. februarja 1924 ob 9. uri dopoldne v državni žrebčarni na Selu pri Ljubljani. Zdražitelj ima poleg kupnine plačati 2 odst. za ubožni sklad, 2 odst. takse in stroške objave v časopisih. Državna žrebčarna na Selu. 3390

Ažurira
Toni Jager - Černe
Dvorni trg 1. 26

DAMA 32
se najhitreje moderno in okusno počeše z uporabo

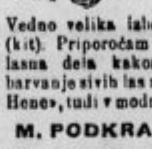

lasnega obročka

Vedno velika izbera vpletk (kit). Priporočam se za vsa lasna dela kakor tudi za barvanje sivih las z «L'Oreal Hene», tudi v modnih barvah
M. PODKRAJŠEK,
frizer za dame in gospode, Sv. Petra cesta 32.

Zahtevajte v kavarnah, javnih lokalih, gostilnah in brivnicah „JUTRO"

Jean de la Hire:

Lucifer

fantastični roman v šestih delih

117

Ko je Jean de Sainclair govoril te resne besede, je mislil na Laurenco ravno tako pa tudi na ves svet.

«Pojdimo spat!» predlaga nenadoma Patrick Swire.

«Prav!» odvrne Sainclair. «Baš sem vas hotel prositi.»

Ena izmed velikih sob je bila že popoldne pripravljena za novodošle goste. Udobne postelje z volnenimi žimnicami in rjuhami in s toplimi odejami, in žareče peči so oddajale prijetno toploto. O, kako se je prileglo osvežujoče spanje! . . .

Naslednjega dne, tretjega junija, sta porabila Sainclair in Girard s Corsatom in Piloujem, Romski in Berge z Doppom in Wolfom skoraj vse predpoldne s čiščenjem, popravljanjem vijakov, z mazanjem in s preizkušanjem posameznih delov in celotne strukture letal R.-C.-3 in R.-C.-4.

Z dozdevno brezbrižnostjo so se podali člani angleške ekspedicije na svoje običajne vsakodnevne posle. Mož, ki je bil danes za to določen, je splezal na vrh bazaltne skale, pod katero je ležala Elmwoodska postaja, ter opazoval ocean, na katerem so plavali neštevilni kosi ledu vsakovrstne oblike in debeline ter najrazličnejših velikosti.

Francozi in Angleži so se pogosto ozirali tja gor na skalo.

Nakrat zaplapola tam britanska zastava, ki naznanja prihod Uberallesa.

Sir Patrick Swire ukaže pripraviti dve največji šalupi, ki ju je štelo brodovje petindvajsetih malih ladjic, med katerimi niso šteti kajaki Eskimov.

O pol eni stopita sir Patrick Swire in Sainclair v eno teh dveh šalup, ki se pod udarci osmih vesel hitro približuje črnemu, podolgovatemu telesu, ki leži nepremično v razdalji dveh kablov od obale. Druga šalupa s štirimi veslači sledi v mali razdalji prvi.

«Laurence!»

«Jean!»

Oba se objameta in poljubita, ne meneč se za Angleža, ki resno stoji ob strani. Sainclair poljubi potem Grisyl na obe lici.

Ob dveh popoldne je ob krepki pomoči Angležev izkrcanje končano; potniki in tovor so shranjeni pod varno streho.

In ob treh popoldne se otvori po malo zakesneli zakuski najvišji vojni svet.

V veliki, prostorni sobi v hiši poveljnika «Elmwoodske» postaje, iz katere so odnesli vse, razen stolov in miz, so se zbrale osebe, ki jih moramo vse našteti — kajti vsaki izmed njih je bil v tej zadnji bitki med Nyctalopom in Luciferjem dodeljen poseben delež, ki ga nekateri izmed njih niti slutili niso.

Evo jih:

Sir Patrick Swire, ki je bil takoj izbran za predsednika; profesor Lourmel; Laurence Palli in Grisyl; Jean de Sainclair, Corsat in Pilou; pomorski poručnik Jacques Saincer, kapetan Girard, poručnik Romski, seržan Berg, narednik Dopp in Wolf; praporščak Donat, drugi častnik na Uberallesu; kapetan Berton in aspirant Dupuis, prva pilota letal R.-C.-1 in R.-C.-2, s svojimi drugimi piloti in mehaniki Bompartom, Sylvainom, Aymardom in Garetom; končno še osem najodličnejših članov Elmwoodske postaje: geograf Elias Carter; elektroinženjer Anderson; meteorolog Yerkes; zdravnik Ward; pomorski častnik Gaddesden; botanik Mac Ewan, fizik in kemik Merton in poveljnik osobja Mallory: v vsem torej osemindvajset ljudi.

Nyctalope namigne in sir Patrick Swire vstane ter otvori sejo. Z nad vse resnim glasom pozdravi Nyctalopa kot svojega gosta in mu želi uspeha, kakor tudi profesorju Lourmelu in njegovim zaveznikom. Svoj lakonični govor zaključi z izjavo, da se on sam prvi podvrže Sainclairu in z njim vred vse osobje njegove ekspedicije in vse blago, da s tem pomore pravični stvari Nyctalopovi.

Profesor Lourmel odgovori kratko, resno in z ganjenim glasom na Patrickov govor. Najprej se zahvali siru Patricku Swiru za njegovo pomoč, potem pa pozove Jeana Sainclaira, naj takoj razvije svoj delovni načrt. Vmes pripomni še, da se nahaja Rupert VI. — ki je sedel v kotu sobe — v hipnotičnem stanju, in če bo potrebno, ga bo izpraševal, seveda le, dokler ostane prost magnetičnega vpliva Luciferjevega.

«Moje mnenje je,» pravi Nyctalope, «da se Glô XIII., svest si končnega triumfa in posvečujoč vse sile predvsem uresničenju svoje zmage, ne briga preveč za svet in za ljudi.»

«To je res!» pritrdi profesor Lourmel. «Izpraševal sem Ruperta VI. med vožnjo, izpraševal sem ga zlasti o tej točki: odgovoril mi je slično in v podobnih izrazih, s kakršnimi ste vi izrazili svojo misel.»

«Torej poslušajmo najprej in potem pojdemo na izvedbo načrta,» otvori sir Patrick posvetovanje. «Gospod Sainclair ima besedo! . . .»

Z imponirajočo mirnostjo in občudovanja vredno jasnostjo ter enostavnostjo, da ga je moral tudi Wolf razumeti, začne razvijati Jean de Sainclair svoj načrt.

VI.
Polip

Preliv Bahama na skrajnem zahodnem delu Atlantskega oceana je brezdvomno ena izmed najslikovitejših morskih cest. Ta preliv loči otok Kubo od otočja Bahama. Zemljepisna lega njegova je določena po rakovem obratniku in 80. poldnevniku zahodno Pariza. Neskončna množica majhnih otokov, otočičev in kleči leži posejanih v zelenkasto-modrih vodah tega preliva, in če se ti zdi njegova dolžina petsto kilometrov razumljiva, se boš čudil, da je na nekaterih krajih širok do tristo kilometrov, saj vidiš suho zemljo, kamor pogledaš.

Po parurnem odmoru v vodah okoli angleške Guyane je Raymond de Cserat sklenil, povesti svojo ženo iz Mattola med Velike Antile, kakor jima je že razkazal Male. Podmornica se torej obrne proti severozapadu, obide otok Trinidad in premeri v diagonalni smeri Antilsko morje ter dospe skozi Jamajski preliv do Vetrovnega preliva, ki spaja Kubo in San Domingo. Odtam plove ob severni obali Kube in zavije v Bahamaški preliv.

3. junija opoldne podmornica obstoji.

Lampas se je takrat nahajal na visokem morju pred malim pristaniščem Jibaro, ležečim na 78° 15' 22" zahodne dolžine in na 22° 18' 6" severne širine.

Štiri kable nekako na desni podmornice, ki se je lahno zibala v valujočem morju, je bilo raztresenih vse polno malih otočičev in kleči, ki so tvorili otočje v malem, dolgo nekako pol kilometra in široko dvesto metrov, ki so ob plimi segali največ štiri do pet metrov iz morja.

Pisalne stroje

nove in rabljene, najcenejše pri 34

L. BARAGA, LJUBLJANA, Šelenburgova ul. 6/I.

Tomaž Götz

pivovarna in sladarna v Mariboru

ponuja svoje splošnoznano in priljubljeno visokoodstotno

marčno pivo in kozlovo pivo

po najnižjih cenah in pod najugodnejšimi pogoji iz pivovarne ali iz zalog v vseh večjih krajih SHS. 662/a

Gostilno v Ljubljani

s koncesijo vzamem v najem. Odkupim tudi celotni inventar.

Ponudbe pod 625 „Amerikanec" na upravo „Jutra"

Reform

steklenice za vkuhavanje sadja in povrtnice so najboljše in najcenejše. 30

Glavna zaloga za vso državo:

Lovro Petovar, Ivanjkovci.

Istotam se dobé Zupančeve knjige „Konzerviranje sadja in povrtnin za domačo uporabo" v slovenski in hrvatski izdaji.

Gospodinje, naročite!

✝

Iz naročja ljubečih starišev, bratov in sestre je kruta usoda nenadno iztrgala našega prisrčno ljubljenega sina

Borisa

dijaka trgovske šole v Celju

Umrl je v torek, dne 12. t. m. ob 9. uri dopoldne v nežni starosti 15 let, ko smo že vsi mislili, da je rešen trdovratne in zahrbtne bolezni.

Pogreb nepozabnega najmlajšega sina bo v četrtek, dne 14. t. m. ob 16. uri iz Narodnega doma na okoliško pokopališče. — Ob preranem grobu plakajoči zaostali priporočajo miljenca v trajen spomin.

Celje, dne 12. februarja 1924.

Rodbina Rafko Salmič in vsi sorodniki

Brez posebnega obvestila.

Dva mizarja

samca, za popravilo tovarniških stanovanj, se takoj sprejmeta. 657/a

Pismene ponudbe z navedbo urne plače na Tovarno cementa, Zidani most.

Št. 3701-rel. XXII.

Razglas

Ker je bila v Ljubljani 9. februarja 1924. zopet na enem psu ugotovljena steklina, ukazuje mestni magistrat na podlagi §§ 41. in 42. zakona z dne 6. avgusta 1909., drž. z. št. 177,

poostren pasji kontumac

in odreja spreminjevalno k razglasu z dne 10. novembra 1923., mag. št. 29539-XXII., naslednje:

1.) V področju mesta Ljubljane morajo biti vsi psi neprenehoma na verigi ali pa morajo biti tako zavarovani, da ne morejo ubežati niti poškodovati ne oseb ne živali, oziroma morajo biti zavarovani z nagobčniki, ki zabranjujejo grizenje ter jih je voditi na vrvici. Vsi psi morajo imeti pasje znamke

2.) Strogo je prepovedano jemati pse s seboj v javne prostore, kakor tržišče, gostilne in kavarne.

3.) Vsakdo mora svojega psa, če je prišel v dotiko s steklim ali stekline sumljivim psom, ali če opazi na njem znake stekline, takoj oddati mestnemu konjaču ali ga tako zavarovati, da ni nevarnosti za okolico. Tudi mora slučaj takoj naznaniti mestnemu magistratu.

4.) Psa izpeljati iz kontumačnega okoliša se sme le z dovoljenjem mestnega magistrata.

5.) Pse, ki bodo zaloteni proti navedenim odredbam, se bo uničilo, lastnike pa kaznovalo. Za prestopke proti odredbi pod točko 2.) se smatra soodgovorne tudi lastnike navedenih prostorov.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 10. februarja 1924.

Išče se za takoj

prvovrstna trgovska izobražena moč

za samostojno vodstvo velike podružnice v Sloveniji. Kavcija potrebna. 654a

Ponudbe z navedbo referenc je poslati na Bourne & Co., Maribor, Šolska ulica 2.

Bukovo oglje

suho, dobre kvalitete, vilano, za eksport zmožno blago, kupuje vedno 555

Guerrino Marcon, Trst, Via San Anastasio 10.

Obverne oferte z najnižjo ceno franko Postojna naj se pošlje na gorenji naslov ali pa na Giov. Marcon, Straža (Dolenjsko).

Tovarna 659

v Bedekovčini, Hrv. Zagorje, išče dva dobra strojna ključavničar-a-samca.

Pismene ponudbe brez izpričeval je poslati na tovarno.

✠

Vsegamogočni je poklical k Sebi našo nadvse ljubljeno, zlato in nenadomestljivo mamo, staro mamo, teto, tašco, gospo

MARIJO FRANZOT

posestnico

danes ob 7. uri zjutraj, previdno s svetotajstvi za umirajoče.

Pogreb predrage nepozabne se vrši v četrtek, dne 14. t. m. ob ½3. uri popoldne od kapelice na Spod. Rožniku na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše za dušo preblage pokojne se bodo brale v več cerkvah.

Zgor. Rožnik, dne 12. februarja 1924.

652/a **Žalujoči otroci.**

Pozor, industrijci!

Prodam električno centralo, zvezano s parno žago, in sicer popolnoma novo **Lanzlokomobilo**, 95 PS, z novo sesaljko in čistilcem vode, vse novo jermenje, popolnoma novo venecijanko, okrožno žago (cirkularko), polnojarmenik ter delavnico z vsem potrebnim orodjem.

Ker se nahaja to podjetje samo pet minut oddaljeno od postaje, je primerno za vsako industrijsko svrho ter obsega dovolj prostora za razširjenje istega. — Interesenti naj prašajo pri posestniku **Ludoviku Kuhariču v Ormožu.** 645

Dobrega strokovnjaka

za izdelovanje svetlega usnja in usnja za jermena **išče** srednjevelika tvornica usnja v inozemstvu. Samostojno mesto in ugodni pogoji zagotovljeni.

Naslov se izve v upravi „JUTRA". 643

Izšel je v knjigi

Taksni in pristojbinski pravilnik

Kdor plačuje takse in pristojbine potrebuje poleg zakona tudi pravilnik, ki zakon razlaga in pojasnuje. Knjiga ki obsega 240 strani, velja s poštnino vred Din 43·50 in se naroča pri

Tiskovni zadrugi v Ljubljani

Prešernova ul. 54.

Ljubljanska kreditna banka.

Delniška glavnica: Din 50,000.000.—
Rezervni zaklad okoli: Din 10,000.000·—

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta. 22
Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Brzojavni naslov: Banka Ljubljana.
Tel. štev.: 261, 413, 502, 503 in 504.

se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.